ЦІЕЙ ДАЬКЪАЛА ХИЛДАН ШУН!

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СОВРАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • КІИРАНДИ, 1 МАЙ, 1977 шу., • № 52 (5719). • Мах 2 неп.

КПСС Центральни Комитете, СССР Министрий Совете, ВЦСПС-е

1977 шера 16 апреле В. И. Ленин вайна дийнахь денз 107 шу дизаран Сийлахь-бокхчаха Октябрьски социалистически революце 60 шу дизарна хетадаь коммунистически субботник хилар мехка.

ЧІоагІга хьинар айдаь болх беш хьалар кхъхьегамхой промышленносте, юрта боахаме, транспорте, ГІишошьеча, хьалаш боахама кхьиа доакъошка, хІаьта иштта городашн нах баха моттигашн тоаеча, хозъеча а, шоай кхьегамца лоарХІам болладаь дакъа юкъедкьыар цар 1977 юбилейн шера план, КПСС XXV съезда решенеш кхоачаьъеча.

Субботникс даьхьа лъьлар 144 миллион гаргга саго. Промышленносте цу дийнахьа арахийлар 769 миллион сома продукци. Кхьхьийга даьккха 180 миллион сом совгІа ахча нитлагІча пятилетка фонде лІачуделар.

КПСС Центральни Комитете, СССР Министрий Совете, ВЦСПС дег тІара баркал оал Ерригсоюзни коммунистически субботникс хьинарг даьхьа лъьлача болхлоштА, колхозхошта, инженерно-технически болхлоштА, гІулаккерча наха, кагирхошта, Советски Эскарен Флотен бІухошта, кхьхьегамца ветераншта, берригача советски наха низ кхо ца беш, цІена пар къхьегарах.

КПСС Центральни Комитетон СССР Министрий Советон сонам бььф субботникс даьхьха ахча уникІено лорхьера учреждененш, хІаьта иштта деша даха ха йоацача берий учреждениш хьалъяра дІадахийта.

БИЬ БЕТТА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ПРОМЫШЛЕННОСТО

Сийлахь-бокхчаха Октября 60 шу дизарг даха ма-боагГара накъа бахара яхьс баьнвача республика промышленносто болхлоша дикача совгІаташца дезду ЦхьоалагІа май.

28 апреле промышленни продукцена реализаци ярен изделей дуккагІа дола тайпаш хьадарен биь бетта план кхоачашьяьй. Планал совгІа мехкага кхаьчай массеех миллион сома маьхх продукци.

Яхьс баьнвараша юкъе хьалха боагІа мехкдаьттахой, химикаш, машинашъераш, пищенякаш, яйгачеш, промышленносте кхьча доакъойй болхлой.

Мехкдаьттахошкара мехкага кхаьчад планал совгІа 47 эзар тонн «Іаьржа дошуви» 3,5 миллион кубометр газн. Мехкдаьтта чакхдоахараша планал совгІа еннай дуккха мехкдаьттахийме продукташ.

Дикача совгІатаашца 1 Май дезду «Красный молот», «Электроприбор», «Пищемаш», Г. Ахрнева цІерагІча «Электроинструмент» заводаша, медицинскн инструментий Гудермесски заводо, «Терек» яхача мебельно-хьу чакхйоахача производственнта объединене, Грозненски швейни производственни объединене, шурий промышленносте объединене, чхьаГІара-коньячни комбината, хлебокомбината, кхьйолча предприятеша.

БІАЬСТАН ЦІЕЙ

Дезткъа шу совгІа да Цхьоалагіча мас нез болча, балхаг да даьнвача кулгаша революционни цІе байраккаш планета тІа лаьхха урагІа ухийтА. Цу дийнахьа дуьнен тІарча хьаьлаца къхьегача наха, дерригача прогрессивни адамаша дезду къхьегамхой дуьнен халкъашта юкъерча барт-цхьоаГІен цІей.

Укх шерарча Цхьоалагіча майна вай мохх накъабоагІа Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дизарна сийна яьрдкача ахьо наьха къхьегамеи политически хьинар айдаьлча хьалашка, Советски Дьахс бІубенна дІаьхьалхашкахьа йода парте XXV съездо бежнабаьна наьхьагІа. Массе оагІорахьара дегІаьх социалистически экономика, Індма, культура, тоадеу халкъ хьаьг-торо, чІоагІау советски общество морально-политически хьотаьлар, вай халкъий дотта-гІаьн воШали. Вай бокхкача Дай-мехка массе мИнИнге — городашка а юрташка а кхехкаш лаьтт хьинарг творчески бохх.

Берригга советски нах санна Цхьоалагіча майна кердача толамашца накъабаьккаб Нохч-ГІалгІайчен къхьегамхой а. Таханг газето кешатохача хоама тІа ма-аллара, республика промышленносто хаьнал ши ди хьалха кхоачашъяьй продукцена реализаци яра биь бетта план. Къаьстта хьинарг къхьегарца белгалъаьнийй «Красный молот», «Электроприбор», ГІ. Ахриева цІерагІйола «Электроинструмент» заводий, дукхача кхьча предприятей коллективаш. Укх деношка дика кхаьх кхаьчар вайнга. Иттаагіча пятилетка шоалагІча шера хьалхарча квартала итогегІа мехкаьлъта доакхчаьча промышленносто министерстваи профсоюзий ЦК-ан хьалхара моттиг хьожаьйй «Грознефта» объединенена.

Таханг къхьегамхой демонстрацена юкъе вайна гургда шоай толамех дуьнеи дола геттара дукха рапорташ. Из да «ХІара балха денна — дикала Знак!» яхача деанзагІа къхьегарах хьаьхинар. Нохч-ГІалгІайнене да тІехьагІа шерагІа яржаш латт Сийлахь-бокхача Октября 60 шу дизарна сийна йола социалистически яьхь.

Укх шера керда мухаш даьх лерхІаш да республика юрта боахама къхьегамхой а. Дог ГІоздоаккха хоамаш ух кхаьхкарен фермашкарен. Октября цІейна баха ма-боагІара накъабаьна кийнлучу хьаьш лелдерашен механизаторашен дерригга нилаш тІадахийна хьаьжг бІаьстан балдаш мамогга сихлгІен дикагІен чаьхдаца ГІерташ. Дукхъача боахамаша хоам баьб хьажжІаш дІайийна яларах. Царна юкъе я Ленинен XX партсъезден цІерагІйола эалински колхозаш, «Назрановский» совхоз, «Путь к коммунизму» яха шелковский колхоз. Планал совгІа бІаь гектара тІа алатийна лаьрхІа хьажжІаш дІайийнай «Красноармейский» яхача урус-мартановски совхозо. Хьинарг къхьийгад Ачхой-Мартановски района лаьтта лелдерашка: баьвдаьвраш хьедеча районашта юкъе эгтарг хьалхагІа 3200 гектар бамьдадарий культураш дІайийна баьннаб. Республика къхьегамхошца агротехнически дикагІа йолча хана дІайийнай шекарг сеская, коартолаш, кхийола культураш.

«Хьинарг коммунистически къхьегам — из эгтарг нийсаГІа болх нитъ ба вай мохх чІоагІбара, вай халкъа вахар тоадеш. Из цунца цхьана чІоагІача машарга гІулакхе юкъе лоаца докха даькъа а да», — яьхьад КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева.

Машар, къхьегарг, май — наьха сахьтам чура дІадаха йиш йолаш дешаш дац уж. Советски наха дика довз цар маІаш. Цудухьа цар дег тІара кхоабаа а ю, хьал а лоац Коммунистически партс, Советски правительствас чакхйоаха чурен арахьарен политика, иза ца кхобеш къхьег сийлахьча Дьахен экономика чІоагІьара, цхьана хІамо йолаерйоашан я партен халкъен цхьоагІо.

Цхьоалагіча мая цІей — дуьнен къхьегамхой солидарность цІей. Советски халкъашца цхьана тахан цун цІена байраккашта кІаь-лаг лаьт вай цхьоагІонхойн доттагІийн — социалистически мехкий къхьегамхой. ХІаьта капиталистически мехкашкарча болхлой — шоай кулгашца дерригга рузькъа хьаьхоллаярй коллоншца хьадехарг шоашта хьабе болх хулийтинга, герз лІадоаккхийга, вахара хьал тоаделарг, тешшаме машар ІалашбелІга.

...Тахан хоза кийчьеннай Нохч-ГІалгІайчен городашн юрташ. ДІа-юха ма лелдеш хьежача БІаргагу ца байраккаш, доаунгаш, транспранташ. Цар дуьн Цхьоалагіча мая некъ-бокхчаьнна республика къхьегамхой дукхьа толамех, тІехьех Сийлахьбокхчаха Октября 60 шу дизарна сийна керда котаолнаш вахара. Цудухьа дог ГІоздоккхкан дек 1 Майна хетадаьча КПСС ЦК ТІехьехамаш тІара ер лепашн:

— Сийлах а хоастам а хьаьда Октября юбилейна даха маболаттІара накъадахара, производства эффективности балха аьнкали айара тІехьа лелаеча социалистически яьхь авангарде йолчаьна, пятилетка шин шера задани 1977 шера 7 ноябрь тІаьнна кхоачаш кхоачашъяьра дукхьа хьаьнсам доаттабеча къхьегама коллективай, производстве хьаьлле лелаерий, новаторий!

ГРОЗНЕ—ТОРЖЕСТВЕННИ СОБРАНЕШ

Грозне хилар дуьнен халкъашта юкъерча къхьегамхой солидарность Денна — 1 Майн хетаьх торжественни собранеш.

Д. Ю. Лермонтова цІерагІча театре хиннча Ленински районо торжественни собране доклад йир КПСС райкома секретара Ю. В. Маречникова.

В. И. Ленина цІерагІча культура Дворице хиннча Заводской районо торжественни собране доклад йир КПСС райкома хьалхарча секретара А. И. Бабкова.

Октябрьски районо торжественни собрани хилар Н. К. Крупская цІерагІча культура Дворице. Цига доклад йир КПСС райкома секретара Д. П. Кизиловес.

Пролетбата цІерагІча культура ЦІагІа хилар Старопромысловски районо торжественни собрани. Цига доклад йир парте райкома секретара А. Н. Мухортовас.

«ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА МАШАР ЧІОАГІБАРА» ЯХАЧА ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРЧА ЛЕНИНСКИ ПРЕМЕШТА ЙОЛЧА КОМИТЕТЕ

Укх шера 25 — 26 апреле СССР медицинскн Іилмай Академе академика Н. Н. Блохина председателлаг а деш заседани хилар «Дунен халкъашта юкъера машар чІоагІбара» яха дунен халкъашта юкъера Ленинска премешта йолчаьна Комитетан.

Комитет хьежар Дунен халкъашта юкъера Ленински премеш хьожаяра хьакхъяьа 1975 — 1976 шш. хьаьченнача предложенешка, хІаьта ца дешах бола соцам тІа а йІцар.

«ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА МАШАР ЧІОАГІБАРА» ЯХАЧА ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРЧА ЛЕНИНСКИ ПРЕМЕШТА ЙОЛЧА КОМИТЕТЕ

СОЦАМ

Машар лорабаран чІоагІбаран тІехьарча къоьсаеш докхий хІамаш хьаьгІаьдаьрах. «Дунен халкъашта юкъера машар чІоагІбара» яха Дунен халкъашта юкъера Ленинска премешта йолчаьна.

Янош Кадара — Венгерски Социалистически болхлой партЕ ЦК Хьалхарча секретара.

А. Агостиньо Нетона — Ангола мукъаьккхара халкъа болама председателла. Ангола Халкъа Республика Президента;

Ортеси Бусси де Альендена— Чиле общественни деятельнинна, дунен халкъашта юкъерча кхаьнаька демократически Федераце Сийлен вице-президента;

Шон Макбрайда — общественни а политически а деятела (Ирланди);

Пьер - Пуйада — общественни деятела (Франци);

Яннис Рипоса — поэта, общественни деятела (Греция).

Комитета председатель Н. Н. БЛОХИН (СССР), Комитета членаш: Г. В. АЛЕКСАНДРОВ (СССР), ЛУИ АРАГОН (Франци), МИРЬЯМ ВИРЕ-ТУОММИНЕН (Финляндий), РЕНАТО ГУТТУЗО (Италн), АННА ЗЕГЕРС (ГДР), К. Д. МАЛАВИЯ (Индия), Н. В. ТОМСКИЙ (СССР), КАОРУ ЯСУИ (Япони).

Хьамзат ОСМИЕВ

ЦхьоалагІа май

Наьха деташ заггІе делоШ,
Шоррте праз, зизаш дахьаш
Дена хьаьчар ЦхьоалагІа
май,
Лаьттан букъ тІа лел бахача
Къхьегамхой барт-ціна
чІоагІъю
Дунен халкъий сийрда цІей.
ЦІера алаш гІетташ санна,
Шерш майдашка, улицашка
ЦІена даьрей байраккаш:
Дегашкахьа бІаьстн йолаш
Ма гу тахан пятилетках.
Сов муг баьккха турпалаш.
Адамашта ниъ хьехаш мо,
Гьаьна хьекха кулг а долаш
Латташ наха Ильич гу.
Из хозевеча, наьха талгІи,
Из сообабе, дог гІоздаьле,
Цхьан секунда соцалу.
Кхетта доагІа балха адам,
Царга дьожаш латта йинна
Іаьнка шаьрагі гойтар дуьх
Кьоначу дас лаьхха нийеш,
Цу сигала кхочаье мо.
Ший воІ-бурдолг урагІкхуьх.
Хилгаран ду, ашаран хоз,
Ма тамашне хоза ди да
Таханара ЦхьоалагІа майг!
ТІоай кхоинеках БІубеннеча
Тхона кьаьста хоза да хьо,
Дунен халкъий доккха цІей.

КЪЕЛБАСЕДА-ХІИРИЙ АССР

Кьелбаседа-Хіирийн АССР театральни коллективашкеи концертни организацешкеи Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамоташ яларах дола

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Нохч-ГІалгІай АССР-е Кьелбаседа Хіирийчен Денош чакхдоахача хаьна даьхьа говзал гойтарах а республика къхьегамхошта культурин ГІулакх деча хьинарг даьхьа лацарах а Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота йолла:

Кьелбаседа-Хіирий паччахьлкхен драматически театра.

Кьелбаседа-Хіирий паччахьлкхен музыкальни театра.

Кьелбаседа-Хіирий паччахьлкхен симфонически оркестра.

Кьелбаседа-Хіирий «Алан» яхача хьалха лаккехьарча паччахьлкхен ансамбла.

Кьелбаседа-Хіирий «Саби» яхача тенникий паччахьлкхен театрах коллективашта.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 ш. 28 апрель.

Ин. З. Э. Бритаевна, З. К. Дударенкона, Т. Г. Будаеваьна

Нохч-ГІалгІай АССР сийлен цІерагІ яларах дола

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Театральни искусство дегІайй йолаьеча доккхий хІамаш карагІдуьлларах а Нохч-ГІалгІай АССР къхьегамхошта культурин ГІулакх деча хьинарг даьхьа лацарах а Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота йолла:

БРИТАЕВА Зарифа Эйбасдуковнанна — Кьелбаседа-Хіирий паччахьлкхен драматически театрах кеттерзе режиссера.

ДУДАРЕНКО Элина Константиновнанна — Кьелбаседа-Хіирий республикански эрсий драматически театра актриснна.

БУЛАЦЕВ Таймураз Григорьевича — Кьелбаседа-Хіирий «Алан» яхача хьалха лаккехьарча паччахьлкхен ансамбла солиста.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 ш. 28 апрель.

КЪИЛБАСЕДА-ХІИРИЙ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТА ТЕЛЕВИДЕНЕИ РАДИОВЕШАНЕИ КОМИТЕТА КОЛЛЕКТИВАНА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГІАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Кьелбаседа-Хіирий АССР-ен Нохч-ГІалгІай АССР-ен къхьегамхошта юкъера доттагІаг чІоагІдеча доккха даьхьа лацарах Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота йолла Кьелбаседа-Хіирий АССР Министрий Совета телевидененеи радиовешанеен комитета коллективана.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Пресчиниума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 шу. 29 апрель.

КЪИЛБАСЕДА-ХІИРИЙ АССР ГОРСКИ ЮРТБОАХАМА ИНСТИТУТЕИ КЪИЛБАСЕДА-КАВКАЗСКИ ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКИ ИНСТИТУТЕИ КОЛЛЕКТИВАШТА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Интернациональни доттагІаг чІоагІдеча доккха болх барахи катирхошталла коммунистически хьетам луча хьинарг даьхьа лапарахи Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота йолла:

Горски юртбоахама института, Кьилбаседа-Кавказски горно-металлургически института коллективашта.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 шу, 29 апрель.

Нохч-ГІалгІайчене-Кьилбаседа-ХІирий АССР Денош

ДАИМ ДАГАЛАТТАРГДОЛАШ...

«Шо доттагІай, фусаме да!» Уж дешаш дар Кьилбаседа-ХІирий АССР делегаци Назарановский хьалхарча мозарнал ховатташ КПСС Назарановски райкома хьалхарча секретара С. М. Бекова ышпараш.

Да а да из ишшта. Іохьшина вІашагІкхеташ баш вежаяшца йолча шин республика къаьстта тамгой. Цудухьа Кьелбаседа-ХІирийчен Денош вайшта ІаьдоладеІнаеча шоллагІча дийнахьа Наьсара гулбеина наьх лурхьаьхча хана дена шоайга боьрзаш а йиш дувца дукха долиш а бар.

Юстара а баьнна кьамаьл дІаьдаьдаьрг ГІемо хана батальонни комиссар хинна, хІанз ГІема сийлен городерча музея директор йола Т. Х. Мальсагова дукхъ ордженаш медалаш йоца Камбалеевски химзавода слесарь Л. А. Павленкон. Царех хІаранг вай тахнарг. Сийда вахар,-вахкъий доттагІалла дуьхьа ІаьхьеІ хален дола ГІема наьхьаш даьх.

Шоаш вІашагІкхийтта ЧІоагІа рахьа да Социалистически Къхьегама Турпалаш Албогачиев Артагін Алатов Темирбин.

Уж шаьхкхе а ковртолаш хьеча мехкарзоаранен звеньято хулгалдеш ба. Хьалхарвар «Экажевский» совхозера ва, хІаьта шоллагІвар — «Чермен» яхача колхозера. Уж шоайла боаннаб а социалистически яьхь баьннача а шерашка, хетарг-ХьА, ший гІулакх юкъъ а дуьташ, новькъа а гІо де кІезига ворарІбувла вийна ваи царех хІаранг.

...Ахриев ГІапура цІерагІча «Электроинструмент» завода актови зал. Завода болхлой болча баьккаб писателаш, художникаш, композиторанн. Предприяте директора А. А. Мальсагова хьаьдаьдаьг дуьш заводе хьаьхьегамхой дикача гІулаьхеч, цар даьхьача толамех, юбилейни шера хьалхарча квартала итогех шоай колектив республикански Сийлен доска тІа яьккха хьларах, Ордженикидзерга ОЗАТЭ завода колективашца шоай доттагІаьла бувзамех.

Кьамаьл де дош ду писателла С. Чахкиева.

— Тхо болча, Нохч-ГІалгІайчене, хьаьш вар, къаьстта веза хьаьша вар хІаьта а, цІей санна доарХІам хІама да. — йоах ю. — Тахан тха ерриига республика хьаьший тІаьшца я. Вай вовшах бІаьшеренаша ЧІоагІаьь да. Тахан, сийдаьх-бокхкачА Ленина идеиш котьаьлнача дийнахьа, вай юкъера ихьа гІулакх деш — коммунизм хьаьлеш лоаьх.

— Таханар дар сона ЧІоагІа деза да аз. — аьлар Кьилбаседа ХІирийчен халкъа поэто Г. Кайтукова, — со шоана, «Электроинструмент» завода болхлоШта юкъе вІ. Шоана бІаргаьжжача Кьилбаседа Кавказе Советски Іаьдал лаккхар дуьхьа кьовсам доаттабаь С. М. Киров. Г. К. Орджоникидзе, иар тедаме ГІоичаш Ахриев ГІапур, Шерипов Асланбек, Цаболов Георгий, Яндиев ЗаІам гуш сашца хет сона. Со хьаьшоаь, кьонабарех, цо ца йохкахГІа ноахалий гІулакх ДІахдоаьха дезарвш.

Доттагіалах, шин республика кьхьегамхой вошалах дукха дІаййи лецаш хезаш завода аьтовн зале гулбеинарашта. Творчески интеллигенне болхлоштА хинна вІашагІкхетар чакхдаьдар Кьилбаседа-ХІирий телевидееен радиовешанеен оркестро концерт а оттадеш.

ХІаьта цу юкъа ца тайнара вІашагІкхетар чакхдоакхаш хилар завода юхье уллача трикотажни фабрике а. Ухьаза баьккабар лоалаьхарча республикера производстве хьалхаттарнаш, литературан искусстван деятелаш. Гилмаьой. Дика ГІаьнйаьр укъаьа поэт Д. Дарчиев, драматург Р. Хасбулатов, Гизельхан яьмч юртарча культура ЦІен чІаьнка хьалхарий «Арта» яхача ансамбла самодеятельни артисташ. Поэй-Юртарчен Яндарчиев юкъерча школашка спектаклаш гойташ хилар Кьилбаседа-ХІирий республикански теннийй театра коллектив.

Сайрийна тІаьнг аьнна хьалбизаьча районни культура ЦІен заьле концерт делар «Алан» яхача халкъа ансамбла. Цун артисташа дир ХІирий, ГІалгІай, адаргий хаьлаьрш.

Бийса яхьадна хилар хьаьший Наьсарг. ДоттагІай кьаьсдар тІехьаГІа юха а юха а вІашагІкхетар дуьхьа.

М. МАЗИЕВ.

Самардийнахьа В. И. Ленина цІерагІча культура Дворице Кьилбаседа ХІирийчен Денош чакхдалар дезден хилар. Цигаттарна, литературан искусстван деятелаш. Гилмаьой. Дика ГІаьнйаьр укъаьа поэт Д. Дарчиев, драматург Р. Хасбулатов, Гизельхан яьмч юртарча культура ЦІен чІаьнка хьалхарий «Арта» яхача ансамбла самодеятельни артисташ. Поэй-Юртарчен Яндарчиев юкъерча школашка спектаклаш гойташ хилар Кьилбаседа-ХІирий республикански теннийй театра коллектив.

Цун тІехьагІа кьамаьл даьхьа КПСС, Кьилбаседа-ХІирий обкома секретара А. Г. Кучиева хьаьший цІерагІа доккха баркал аьзар шоаш дика тІаьнна-рах, Нохч-ГІалгІайчен къхьегамхошта шоай республика карагІдаьнарагІ дІадоьзийта а доттагІий мишта баха хьажа а торо вІашагІехьаьккхарах.

Кьилбаседа ХІирийчен творчески коллективанта Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамоташ, вежаяшца йолча республикерча культура болхлоШта Нохч-ГІалгІай АССР сийлен цІерагІ яларах дола Уьналш Іодийшачу ГІеІьаГІа царна совгІаташ ІаьдеІар Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председателла Х. Х. Бокова.

Вежаяшца йолча республика Денош чакхдалар дезденна даьхьа лоацаш хилар КПСС Кьилбаседа-ХІирий обкома секретара **М. О. Бузуртанова** белгалдаьлхар. Нохч-ГІалгІайнене Кьилбаседа ХІирийчен Денош чакхдахар вежаяшца йолча шин республике даьхьа кьамий дозарг доаьдаьдаьг доттагІалла, лепинскн кьамаи политика хотьлярга кьаьста дола тешал а хинна ІаьттаІаьга.

Цун тІехьагІа кьамаьл даьхьа КПСС, Кьилбаседа-ХІирий обкома секретара А. Г. Кучиева хьаьший цІерагІа доккха баркал аьзар шоаш дика тІаьнна-рах, Нохч-ГІалгІайчен къхьегамхошта шоай республика карагІдаьнарагІ дІадоьзийта а доттагІий мишта баха хьажа а торо вІашагІехьаьккхарах.

Кьилбаседа ХІирийчен творчески коллективанта Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамоташ, вежаяшца йолча республикерча культура болхлоШта Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота йолла Кьилбаседа-ХІирий АССР Министрий Совета телевидененеи радиовешанеен комитета коллективана.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Пресчиниума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 шу. 29 апрель.

КЪИЛБАСЕДА-ХІИРИЙ АССР ГОРСКИ ЮРТБОАХАМА ИНСТИТУТЕИ КЪИЛБАСЕДА-КАВКАЗСКИ ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКИ ИНСТИТУТЕИ КОЛЛЕКТИВАШТА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Интернациональни доттагІаг чІоагІдеча доккха болх барахи катирхошталла коммунистически хьетам луча хьинарг даьхьа лапарахи Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота йолла:

Горски юртбоахама института, Кьилбаседа-Кавказски горно-металлургически института коллективашта.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 шу, 29 апрель.

БОЛХ ТОАЛУШ БОАГІА

НИЗАХ тоаєнца пакъайда-вай социалистически Дауке Сийлахь-боккъача Октябра 60 шу дузаче деннэ. КПСС XXV съездэ иттлагІа пятилетка планаш толамца кхоачашъяра тІаерзаяй совєтски наха шоай уйла, дерриг хьинар.

КПСС XXV съезд хиннаучу тІехьагІа цхьа шу дІадахад. Цу юкъа совєтски халкъа карагІдаьнначу хьалхох иттлагІа пятилетка дика дІайолаяь хилар. Цхьаьца толамаш дахкар соахка тха районашкахьа. Дета тоам бесш хилар ядата, коартолий, шекара секлай соахка тха юртбоахама болхлоша кхебаь хьувькъам. ІІлан 12500 йолаш ялат 12561 тоин, коартолаш планал совгІа — 416 тоин, шекара секлаш планал 11000 йолаш 12381 тоин ехкий паччахьалкхетта. Толамца кхоачашдир хьалхашка лаьттА деккъаран районка хьайбаш леладерашца а. Иштта, шура плана 3300 йолаш — 3465 тоин, духх планал совгІа 101 тоин дехкар паччахьалкхенга. Къаьстта дог ГІоздоаккъаш да 1975 шера хиннаучу хьайбай продукци соахка паччахьалкхенга духхагІа йохка карагІдаьлийр хилар. Масала, шура 1975 шера хиннаучу 11 процент духхагІа ехкар дІадахача шера, хІаьта дух — 123, тха — 8 процент духхагІа.

Дика дІадолладаьлу тха къаьстамхоша иттлагІа пятилетка шоллагІа юбилейни шу а, Юрта боахама массадоаг доаг хьоша кхоачашдаьнна хьалхарча квартала планаш.

Уж толамаш дахх карагІдоаг-лийр этгара хьалха кхъьстама оьсарг ярца, доаг доаг продукци алсамъяккха йиш хулийтача торонех дика пайда эцаш кхаьнкеш фермашкен болх баро, наьлох ца ешаьлаьгІа ду боахкмий коллективашца уьх шера а.

ИттлагІчА пятилетка хьалхарча шера планаш, декларашца эксплуатаци еча а. ДІадахача шера цар чакхъяьккхар 320 бера аьлрхІа Яндарера школа, совхоз-техникума 32 квартира йола цІа хьалдир, цул совгІа санэпидстанце эдаьн, Долахьа-Юрта школа, «40 лет Октября» совхозе 1000 бежан чуоттадь кхоаба моттиг хьалйир, наьх чуайлашб Назранерча 12 квартира, Яндарерча 4 квартира цІенонца.

УнахцІенО лорарера органаша, КПСС райкомон райисполкомон новкъостал а деш, уьх тІехьаьрча хана дика болх баьб материально-технически база тІоаргІеш а дерзбан-профилактически ІІулаьн дезга тоадеш а. Городе Назранерча болх бе йоллеиний стоматологически отделени, кирпишкан еча заводе, ГПТУ-14 хьайлийдай фельдшерски пункташ, Жайрахьа — лорий участок.

Районе я 18 клубин, 26 библиотечни учреждени, шоаш ну болх беш 86 культура болхло а волаш. Цар массане дукха болх баьб парте XXV съезда решеш наха дІайовзийташ, наха юкъе беча ахчтама балха кергда форматш лехаш.

Культура учреждеиешка вІашагІьехк сайренаш, ешлекцеш, беседаш ю. Уж хеташ интернационалыН а атеистически а тІомашта. Каст-каста хул районе Сийлахь-боккъача Дай-мехка тІема, кхаьъгІама турпалхошца вІашагІьсхетараш, хьалхе лелаеш дІадерашца лаьрхІа «огонекаш», кхьиарш. Хоош ма-хиллара, дикагІча оагІорахьа хуьшмаш хиннад художественни самодеятельноста балха тІа а. Аьшарен хаьхарен ансамбло республике толашагІа йола моттиг яьккхар. Цуо тІехьагІа Сочо гІиннучу Ерригсоюзнин хьажаре доШо медаль а лауреата диплом а яьккхар цо. Лауреатий дипломаш яьхар солистншца Цицкевеси Костоевасх.

Бакъда, толамашца цхьана хоачашмбоацарашца а да районе. Цхьаьолча предприятенца, мисала, кирпишкан еча заводо, района буьзамна узела, районе электростанце ледара бу болх.

Б. ГАНДАЛОЕВ,
Назрановкн райисполкома председатель.

ДЕГІАУХАШ, ХОЗЛУШ ЛАТТ НОХЧ-ГІАЛГІАЙЧЕН СТОЛИЦА

КПСС XXV съезда исторически решенеш кхоачаш а еш, бахача наьха хьал-тоор, цера деш дола культурно-бытовой гІулакхаш, бахара эьалаш тоадера уьх тІехььарча хана дукха балхаш ду Нохч-ГІалгІайчен столице городе Керда-керда хьал а еш болх бе йолайолийт кхььгаечамохоте культурно-бытовой гІулаккхаш дергдола объекташ, промышленни предприятеш, школаш, больницаш, поликлиникаш, деша даха хи йоацача берий учреждеиеш, наха чубаха ціенош. Ит-пхийтта шу хьалха вай городе хиннача гаа йовзаргІоацаш хуьшеннай цун районаш, микрорайонаш, улицаш, наьх-кьаьл.

Уьх тІехььарча шерашка Грозне хьахиннай бахача наха чуе даьча ціеной бІаргча микрорайонаш, кварталаш. Хьалъьь а ьъна болх беш я Грозненски коса гІирс бу фабрика, «Океана ях тика, Грозненски мехдаьхта института шоллагІа корпус, Нохч-ГІалгІай паччахьалкхен университета эдаьн, кхы дукха йола объекташ. ЙовзаргІоацаш хуьшеннун латт города юкъера юкъ, кьаьстта Ленина цІеранІарра улица, Орджоникидзе цІеранІа йола проспект, городера массе тайпа дола нецьъшш.

Лоацца аьлча, города партийни, советски органаша, берригача кхььгаечамохоша дерриг шоай низеш, горонаш, кхоачамаш оаргІадьхьад Нохч-ГІалгІай столица дегІа а кхуьлаш хозъьра, бахача наьха культурно-бытови, базара эьалаш тоадера. ИттлагІча пятилетка культурно-бытовой коа-карта эшеи товараш арахецера программа кхоачашъяра города предприятешен ведомствашеи хьал а эь болх бе йолхьийтта деезаш а уьх пятилетка керда яьх цех, иНс участок.

Грозненски горисполкома чуйоаГІана промышленни предприятей производственни база дегІайолаяра дІаьдахйта лаьрхІад цьаа миллион гаррга сом, цун чотах швейнО-ткацни объединене хьалъерьгІа хІамаш тера цех, «Художник» фабрике болх бе йолайолийтарьга керамически цех, кхьяраш.

Городе Грозне бахача наха бытовой гІулаккаш деча предприятей сеть шерьяра иттлагІча пятилетко дІаьдахйта лаьрхІад 4 миллион гаррга сом. Цун чотах хьалдеь а дьаькка болх бе доладолийтаргІда Ленина цІеранІча улицагІара быта цІа, бытовой гІулаккаш ду ши комбинат, микрорайонера бытовой гІулаккаш ду центр, кхьйола объекташ. Уж а кхьйола а объекташ болх бе йолаяьйтаро торо хулийтарьга бахача наха деш дола гІулаккаш 1980 шера дукхха дукхагІа хилийта.

Торговлен юкъярча кхачанн материально-технически база дегІайолаяра дІаьдохйтаргда 14 миллион сом. Грозне керда хьалъерьгІа Универсам, Универмаг, 310 цІчьа ховш йоХа йиш йола керда, микрорайонера ресторан, Ленина цІеранІча улицагІа хьалъергІа столови, кхьйола объекташ.

Пятилетка шоллагІча юбилейни шера болх бе йолаяьйтта лерхІ иньГІагІа микрорайонера кхачан товарий тика, йиш дохха бар, хьалъе йолаергІа кафе, тІера дІакъайла йола рынок, кхьйола объекташ. Иштта керда объекташ хьалларо пятилетка рознични товарооборотен юкъерча кхачанн боарам 363,5 миллион сомга кхоачайтарбга, ешта аьлча городе вахача хІара саГа эзар сома маьхх товаращ кхоачергда.

Пхе шера планагІа лаьрхІад дІаХо а коммунальни боахам, наха чуе ціеной, культурно-бытовой гІулаккаш, унахцІено лорарера, просвещени, кхьчарна йола производственни мощносташ, хьалъелгІа дегІадолада, город лостам болашн санитарни хьалаш дика долашн хилийта.

ИттлагІча пятилетка городе бахача наха чуе ціеной хьалдеча дІаьдахйта лаьрхІа 124 миллион сом. Хьал а дьа эксплуатацце дІаЛургда 794 эзар квадратни метр йола наха чубаха ціеной, а иНслагІча пятилетка хьал а дьа эксплуатацце дІаЛургденнерал 49,2 процента дукхагІа ціеной эксплуатацце дІаЛургда иттлагІча пятилетка-гІа. Пятилетка шерашка кердача фусамашка баха хоашаргІа 15 эзар гаррга дезаш а ед 60 эзар саГ, цу дьаькъе аварийни хьашшкарна ціеношка, подвальни помещенешка, баракашка бяха 2 эзар сонгІа дезал кердача ціеношка баха хоашшаргІа. Пятилетка чакхйоалача хана городерча хІара саГа дІаЛаьрхІача чуІена ціеношка цунга хІоача моттиг 8,4 квадратни метр хургІа.

Кхы а сихагІа хьалдергда кооперативни ціеношка. ИйслагІча пятилетка бахарагІишлон кооперативаша хьалдаь наха муІеш дола ціеношка 47,3 эзар квадратни метр хинна дане. уьх пятилетка хьалдергда кооперативаша 68,3 эзар квадратни метр ціеношка.

Города архитектурни сибат хуьцара а чІоаГІа йоаьхо ергІа иттлагІча пятилетка-гІа. ХІанзелла дукхагІча дьаькъе хьалдеш хиннераш пхезза вІашІара даь ціеношка да, города массайочІа микрорайонашка хьалдеш дерзаш а уж ціеношка дер. Цудухьа наьхха біарг ІІаоттаргболаш, безам тІагІоргболаш архитектурни дьаькъе эрголаношш йолаш дац уж ціеношка. 1977 шера денз Грозненра микрорайонашка юкъ-юкъе хьалдергда «92» серех дола иНсазза вІашІара даь ціеношка. Микрорайонерча торгоан центра дьалхашка хьалдергда иНсазза вІашІара даь ціеношка. 1978 шера шоллагІча микрорайонне, Кирова цІеранІча проспекте «Чечнинсельстрой» трестА ГІишлоношца хьалдергда «67» серех дола иНсазза вІашІара даь наьхха чуІера дола ціеношка. Иштта цу шера кхоаГІчеН йиллагІчен микрорайонашта юкъерча моттиге «92» серех дола иНсазза вІашІара даь ціеношка хозагІа хулийтаргІа, сихагІа дегІаухийтаргІа вай город, хувцаргда цун сибат.

Цул соагІа 1978—1979 шерашка хьалде доладе лерхІ 16—18-зза вІашІара даь ціеношка. Грозненски горисполкома архитектурни отдело Ленина цІеранІча улицагІа уж тайпара ціеношка хьалдергдола моттигаш белгалъхьаьл. Уж ціеношка чІоаГІа а гаьннара ха хьежача гуо а хургда. Иштта дола ціеношка хьалдера городерча компетентни органаша бузламаш оттаьдиш совєтски республикашца, из дезд дІахо а цу дола ціеношка хьалдера ІомадаІар дузьа. Городе юкъе реконструкци еча хана керда ГІишлоШ хьалъера йоЛа моттигаш кІезнга эхларца дуьздаеннга уж тайпара лакха ціеношка хьалдар чІоаГІа пайдане да. Цул соагІа наьха безам ГІаозаш хуьцаргда цар городе сибат а.

ЧІоаГІа лоархІаме ГІулаьк да уьх пятилеткагІа города юкъе Шолжа тІа Ленина цІеранІча улицагІа тІий тиллар. 21 метр шера хургда керда туллаш дола тІий. Башха-дикеи хІанзарча хано дІа ма-дехкарен хургда из тІий. Из тилла доладергда 1977 шера.

Уьх пятилеткагІа реконструкци а йоЛаергІа города машиннькъа вокзала, хьалъе йолаергІа горисполкома эдаьн. Йилла а йькка кийнчьергІа керда административни майда.

Коммунални боахама массе тайпа объекташ хьалъяра дІаьдахйта лерхІ 26 миллион сом. Цу дьаькъе Черноречески водозаборни сооруженешен хинпроводаш реконструкци яра дІаьдохйтаргда кхо миллион гаррга сом. Цун чотах холлергІа 29 километр хий дулла сеть, кхо миллион сом дІаьдохйтаргда йІоаьлла сеть хьалъеча, котельни теплофикацце шоллагІа аргІа хьалъеча. Иштта йилла лерхІ 107 километр электрически сеть, 166 километр газопровод, газ чуоллергІа 20 эзар йолча квартире. Городе тайп-тайпарча лостаиарІа дукхагІа троллейбус лаьарйола ГІулаьк дергда. Уьх пятилеткагІа уьх маршрутех лелаергІа из: Орджоникидзе цІеранІча майдане 36-чу участке ГІоргьа иштта Ленина цІеранІча улицагІа тубболиница кхачалца а ГІоргьа троллейбус.

ИттлагІча пятилеткагІа машиннькъе станцена юкъе хьалъергІа 490 моттиг йола гостиница. Пугепровод юлларьгА Краснофлотски улицагІа.

ДІаХо а дукха балхаш дергда Ленина цІеранІча улицана, «Минутка» яхача моттига, Революце цІеранІча проспектана, Ленина цІеранІча майдана реконструкци еш, Красноэнаменни, Московски, Первомайски улицашка наьхьаш дохкаш. Цо ІІаоттІехьдоалийтарда пассажирш транспортаца дІа-юха кхьвлинга дикка тоаде. Иштта капитальни текущни ремонт ергІа ярца ГІонаьхьашта, тротуараша.

Эксплуатаце дІаяла ергІ-специаьтобоахама база, хьалъергІа 200 моттиг йола баНи, прачечни, больницаш, поликлиникаш, профилаторий, кхьйола дарбан учреждеиеш. 1976—1980 шерашка хьалъергІа 120 моттиг йола акушерски корпус. 3030 метр паттаргбола терапевтически корпус, иНслагІча горбольница 200 менги дІаоттабе йиш йола дарбан корпус, цхьан дийнахьа 500 сагаГа порцаш хьожаргбола бериЙ поликлиникеиа, хьалъе йолаьй берий больницеиа.

ИттлагІча пятилеткагІа школаш берий учреждеиеш хьалъеча пайда эзаргІа 14 миллион сомга. 1977 шера городе Грозне хьалъергІа 2168 моттиг йола кхо школа, 840 моттиг йола 5 берий учреждени, хьалъе йолаьй шиЙ школа-интернат. Пятилетка чакхйоалача шера берий учрежденешка хургьа 20,5 эзар моттиг.

Цу лакхе белгалдаьхьача масалаш хьаьГа хьахьоьх дегІа а ухаш, хоз а луш вай Нохч-ГІалгІайчен столица сибат ІалаьмаТе чІоаГІа хувцалургхилар. Из дерриг а дезд да бахача наьха хьал-тоор, культурно-бытовой базарен хьалаш тоадера. Лоацца аьлча, КПСС XXV съезда решенешка хьажжо шоашта хьапхашка латта декхарш кхоачашдеш я города партийни советски органаш.

З. ТУЧАЕВ,
Грозненски горисполкома председателя заместитель.

Дикача къахьегама совгІаташца накъаьнай къахьегама цІенна — Майма — Нохч-ГІалгІай ГІишлошъена Управленеи № 2 йолча СМУ коллективе Октября 60 шу дизавра сийна карарчу кхаьнкеш. Масала, ешаьлаьгІа ГІишлошъена Управленеи № 2 йолча СМУ коллективе Октября 60 шу дизавра сийна карарчу кхаьнкеш. Масала, ешаьлаьгІа хьалхе лелаю Ш. М. Хаджиев керте латтача ГІишлошъерий комплексни бригадо.

ЦІхьалагІча мая сийна лаьхкара деккъаран тІаийнадар бригадо. ЦІей хьаГІаккхачале уж дизза кхоачашдарах рапорт дедер ГІишлошъерча.

Бригада хьалдаь яьннай микрорайоне локомотивни депо болхлошта лаьрхІа 45 квартира йола ГІишлошъерий ГІишлошъ.

Шоай балха графикал пхи ди хьалха бьаьна болх беш ба О. Ф. Погорелова керте латтача звено штукатурашца. Цар яьккхар цІей сийна яьржа хиннача яхье ціе вымпел.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьтІехьа) штукатураш: О. Погорелова, З. Мажиева, Л. Нурадинова, Б. Абуева.

И. ПЛИЕВА сурт.

Советски Союза къахьегамхой! Къовсам лоаттабе КПСС XXV съезда исторически решенеш, иттлагІча пятилетка сийлахь-йоккха программа кхоачашъяра тІехьа!

Коммунизм хьалъеча керда толамаш дахара дІаХьалхашкахьа гІо!

(КПСС ЦК тІахьехамашцара).

ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГ

Дукха ца йоацацаш «Чеченингушнно» объединенена юкъеъяьй Гудермески районе «Дружба» совхоз. Цудухьа кхиинчу тІехьагІа керттераш даькъе комсаш хьеррга ГІулаьгІа. ИттлагІча пятилетка дІалагІча шера 1500 гектара тІа хІеезш хургьа ду боахамо из кхьвтуда. ХІаьта 1980 шера этгара хьалха паччахьалкхенна 400 тонн комсаш дІалургьа.

Соахха 270 гектара тІа дІаГІар комсаш цу боахамо ІІалан 200 йолаш. ХІаьта уьх шера гурахьа кхы а 350 гектара тІа дІайоГІаргьа.

Комсаш дІайоГІаргьа лаьтта кийчдеш ба хІанз механизатораш. Из аха деза плантажни нохарашца 60—70 сантиметр кІоаргІа. Иштта кІоаргІа оаха нух тІехьатессача «С-100» марках болча нез болча трактораГІа мара болх булаш. Цу мархах трактор пІ мара яц боахаме. Цу тІа болх беш ва Ризвоан Викторович. Курчалоеро объединенера. Дийнахьа лухха хІама ца эшаш 8 гектар лаьтта аха карагІдоал трактористий. ХІаьта соахха аьлар а долаш, хІанзле 280 гектар лаьтта аьха бьаьнаб-уж.

Х. МАГОМЕТОВ.

ХЬИНАР ДОЛА САГ

Тайп-тайпара да хІара саГа нрахага долча нькъьаш. Дукха уйла ю цо ІІамта волча хана дена. Дукха хувцаькъ хьржача бакъьхьа бар-хьоГІ, малагІа да-хьоГІ са хьинарца дуьлургдер, яхаш. МассагІа уйлеерта ну йоаГІа ца хана хьанна-са саГаГ Бакъда цу хьакъьхьа дукха уйла е езанзар Базгиев ИбрахІима Бахьаудина, хІоа аьлча ІІламта волча хана дена цунна езаннаяр техника. МоллагІа машина е трактор шоай коа наьрга сецача, «Вотнй», чуха мегІарий со цу чу», — оаГІар кІаьнка.

«Хе, хІамаш хьувза ма елахь», — аьлна цун ІІадакар дувца а дезаьдар.

Саготдора Бахьаудина ше сихагІа вокхха ца хулаш. Из дер тракторнст хиннА болга. Бакъда, шерш дІаехьаш, сиха, цул совгІа техника йовзора деша а деза. Из кхьгга белгалдаьккхар цунна дас...

1947 шера Краснойски облаСте вахача хана «Кень-Аральский» совхозо деша хьожаву Бахьаудин. Ше дешаеча хана а заннатеш чакхъьлгІа а хоа латтача тракторашца, комбайнашца юхера дІаводаеш из, шийна ца хозр шийца дешеш болча новкъостчаша хетташ. 1948 шера этгара эзар сонгІа совгІо цунна елар тиша трактор «КДП-35». Иштта дІаводаелар из болх бе.

Дукха ха дІаяхай цу хана денз. Дукха хувцаькъ хІиллаш ю юртА боахаме а. Денгара денга эргаовашш йоаГІа техника а. Мелла чоалхане из яле а, лоацца ешаьлаьгІа карееразаьрга моллагІа юртбоахама машина. Хьаькхаьта болх бу цо комбайна тІа, «Беларусь», «ДТ-75», «С-100» яхьа тракторашца тІа.

— Дика дагаовоаГІа сона, — яхаш дувц Базгиев Бахьаудина, — сай эргара хьалха хиина хьежанна Кононов Дмитрий Яковлевич. — Цунгара ІомаІар из сай говзал. ЦІакхха а дегара ялец сона цІа биіса. Со вар цу хана лаьтта оахаш. Сона ГІаьна возацал лаьтта олхаш воаллар са новкъост - хьехамча. БьаДочА биісана цІеьхха сецер са трактор. Дукхха вахьар со Бахьан фуд ца хоаш из лотаа ГІерташ. Сецер вокх трактора тата а. Сайна из маца хьаГІевера зац сона.

«Солярка хьадоаГІий хьежавий хьо, Бахьаудин? — хезар сона тІехьашкара. — Цу хана со воаллар электрооборудоване болх бой хьежиш.

— Бахьан докхха дацар: топливни насоса тІа хьечуйоаГІаш йола трубка фу чуухийтар. Сиха тоайнр оаха шиннне са трактор. Дийнахьа тхо бригаде дІаехьачча сагаГа хІама ІьодаІзаьрг цо. ЦудухьА сайна ца ховр цунга хатта эхь хетаьар сона. Дукха ниіслора цу тайпара кхоачаьбовадиращ, цІьаьбаГІа да-масе хана сона уллув хулар са вокххаГІвола новкъост. ХІанз а дика новкъостий да тхо.

Цу хана кастмести письмош ихад Кавказера Кононов Дмитрий Яковлевичера доттагІчунгара дІайкача моорщала дешаеш ІІадоллаш. Иштта шийна ІІаьнахьа жоп доаГІар Базгиева Конюкогара а. Цул совгІа, уьх тІехьарча шерашка шовІна уж шозза вІашІеГІеттабеГІ. Бакъдер, болх, Бергаш дувцаеш дер вІашІ кхийтача цар дь кьаьмаьлаш.

...Бакъда, пайдане дац техника дукха езарг на кареерзаярг, нагахь санна цунца хьабеш болча балхаца безам ца хуле, лаьттан хьаж ямиітей ца хоІЙ. Из дика хетаьар Бахьаудина. Юхьанца денз тайп-тайпара лаьттанцара балхаш де Іемаеча цунна дика йовз агротехнически бокъонаш, уж тоХка а ец.

Юрта боахамца дузаделнга керда мел дар за безам болча кьонача тракториста-комбайнера хьежаьр, молодой Бахьаудина. БІу да хьожабеш из хилар кастта гучадоал Сунженски района Орджоникидзе цІеранІча колхозе. Иштта ІІаьнахьа Ялатт ІІ-дьаннад Базгиев Бахьаудина уххаза болх бу. ЯлхаІІта эзара ергаьхьал цо шиЙ комбайн колхоза кхаьнкеш ІІаьнахьа ІІ-дедец цо шиЙ нормаш тІехьхоачаш ца еш. 1971 шера дІаийцар из коммунисташа шоай муГІаре, цу тІехьагІа дика колхоза правлене член ва из.

Соахха дер из. Ялат чуэца хи дІайолаяьлаьхьа СССР юрта боахама Ленинскеи ІІ-дечкурс кхайийнкр хІара комбайнера итт дийнахьа 360 тонн ялат чуийцьна ВДНХ доцо медали духх а мах Болта Соаг-Іарчуда, аьлна. Цу хана Базгиев Бахьаудина шийца социалистически яхьа вийхар дика опыт йола комбайнер Балаев Мажит. Ит дийнахьа Бахьаь балха итогаш дІалаьрхІача Бахьаудина аьрда ялат 368 тонн хилар, Балаева — 362 тонн. Сатоссча дика болаЛора уж болх бе. Бакъделе на ца цІабаГІацар. ШоайІа новкъостал дора. Дика бер цу шера хьувькам. ХІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 25,3 центнер ялат даьлер.

Цу шера республика юрта болхаме хьалхалтаГІий хиннаьра совєтски цо доаГІ ІІаьнахьа 500 тонн ялат арда аьнна. Ялат чуэцера балхаш чакхдьаннча хана дІалаьрхІаьнга Базгиев Бахьаудина чуийцар хилар 690 тонн ялат.

«Сатем боацца саг» — оаГІ цох колхозе. Соахха ка бола ялат чуийца ма-дьаьлинге а кхы хьем ца беш сихха тохаевнна шиЙ комбайн тоаьв ваьлар Бахьаудин. ТІакхха колхоза правленга дехар дир тракторни бригаде хьожаве со, аьнна. Цун дехар хІоачаш а деш, из хьожаву бригадирАлла. ШиЙх колхоза кулгалхой бенна тешам бакъбу Бахьаудина. Уруг-Мартановски района механизаторашца дьх кхайнарал хьал а ІаьцІа хьинарх хьахьегарах колхозой вІашІехьдоал ергІга трансфер ІІаьнахьа юртбоахама кхьбола ГІирси ханнахьа тоабаь бакхха. Колхоза правлене доккха барКал аьлар Базгиев Бахьаудина тота балхаш ханнахьа ДІадоаде эша ергІга техника дика тоаяр бахьан доПаш. ХІанз из тешаме болх беш я колхоза кхашка.

Колхоза ветерана Бахьаудина шиЙ Дьаьен дуьхь ьъегаш дола хьа зехьь дайнадаш. Казахстана эрий ера дьада лаьтташ карадерзадерах медаль елар цунна. Иштта цуьн наьхха тІа лепаш я Ленинскн юбилейни медаль а. 1969 шера Москве хиннача колхозхой Ерригсоюзнин съезда делегат а хиннав из. Дукхха хиЙржав Бахьаудин районнин юртен Советий депутаталла.

Дерригача халкъа юкъера цІей — ЦьхьоалагІа май хьалІа-кхачалеьхь кхашкара дерриГа бІаьстан Баллаш чакхдьхьа дергда тхо, — аьлар сога башха-дикача механизатора коммуниста Базгиев Бахьаудина. — ХІаьта из дош ихачаш а деш.

Соахкара толам ІІоагІбе лерхІаш ва юрта Совета депутат Базгиев. Планал дукхха а дукхагІа ялат чуэцарца дезде дера ва из Сийлахь-боккъача Октября 60 шу дуэа ди.

А. САГОВ,
тха собнор.

СУРТА ТІА: Орджоникидзе цІеранІча колхоза комбайнер Базгиев Бахьаудин.

АХ ШЕРА ПЛАН—ХХАЬ БЕТТА

Коммунистически парте XXV съезде иттлагІча пятилетка шерашка белгалдаьхьа сийлахь-йоккхий дехкарашца хьахьегаш да беррига совєтски наХ. Уж хьхоашдеча йоккха моттиг хоач транспорта болхлошка. ХІана аьча транспорт ца хилча лерттІа дІадаха йиш эц ГІулаьхкан халкъа боахама пхьана а дьаькъе.

Из хлета а денз, хьынар кхо ца деш хьахьегаш да тха МагІалбикерча автотранспортни болхаьма болхлой кердача пятилетка декхарашца ххоачашдеш. ПланагІа лаьрхІа хинначул дукхха лучаьгІа ГІулаьн дезга тоадеш а. Городе Назранера болх бе йоЛеаний стоматологически отделени, кирпишкан еча заводе, ГПТУ-14 хьайлийдай фельдшерски пункташ, Жайрахьа — лорий участок.

Районе я 18 клубин, 26 библиотечни учреждени, шоаш ну болх беш 86 культура болхло а волаш. Цар массане дукха болх баьб парте XXV съезда решеш наха дІайовзийташ, наха юкъе беча ахчтама балха кергда форматш лехаш.

Культура учреждеиешка вІашагІьехк сайренаш, ешлекцеш, беседаш ю. Уж хеташ интернационалыН а атеистически а тІомашта. Каст-каста хул районе Сийлахь-боккъача Дай-мехка тІема, кхаьъгІама турпалхошца вІашагІьсхетараш, хьалхе лелаергІа лаьрхІа «огонекаш», кхьиарш. Хоош ма-хиллара, дикагІча оагІорахьа хуьшмаш хиннад художественни самодеятельноста балха тІа а. Аьшарен хаьхарен ансамбло республике толашагІа йоЛа моттиг яьккхар. Цуо тІехьагІа Сочо гІиннучу Ерригсоюзнин хьажаре доШо медаль а лауреата диплом а яьккхар цо. Лауреатий дипломаш яьхар солистншца Цицкевеси Костоевасх.

Бакъда, толамашца цхьана хоачашмбоацарашца а да районе. Цхьаьолча предприятенца, мисала, кирпишкан еча заводо, района буьзамна узела, районе электростанце ледара бу болх.

Б. ГАНДАЛОЕВ,
Назрановкн райисполкома председатель.

ХІАРА КХАЙНА— ДИКАЛА ЗНАК

КХАШКА кхъхьегуча хІара сага дина хоь, шина ГІулакх даргА хьежжа мара лаьтто беркат ца лулга. Цулуьхь дукха хІама да вай бокка хьукъкъан чубра де дезаш. Цу хьакъеьча дийнад парте XXV съезден юртбоахама деанаш дувцаш хиннача КПСС ЦК Пленумгечдинчу.

Парте XXV съезда исторически решенеш кхочушдо е ешш, уьш тІехьаьрча шерашка лаьттан культура лакхьара ГІулакха холлуш болх баьг тха совхозе. «Хіара кхайна — дикала Знак» яхача деанзанІа кхъьегА вина шелкочинкина ПІебललаьв, болам тІехьа кхоабаллаьб хьаллаьцар механизированни хьисане кооператлаш кхеена тха звеноеш. Цох мел беркат даьнчад дика хьаьхьоь хуьх цхьан-пин шера ВІашттА оаха чубенача хьувкъамо.

ХІаьта тха боахама дикагІа бола механизаторашА Аушев Юнсан, Гиреев Магомарп, Угурчиев Іамархан, Хидриев Къурбейг корте латтача зеноша къьастча дика ІаьнашА дьхьал уьх массеэк шера. Духьхьал соавха цар зеноша хІара гектара тІара юкъера лаьрхІаьчА чунйІа коартоллаш 120—140 центнер хилар, хІаьта са зеной вІашТІехьаьлар хІара гектара тІара 170 центнер коартоллаш чуя.

Коартоллаш хьувкъас тха йиш кечл лаьттана доаттІаш дола ГІулакх агротехника боьхонаш дІа-ма-лехьара дарах. Коартоллаш дІаоьш дола лаьтта гурахье аьхе Іодулл, ТІаккха гуйран-Іан эмалаьхь мineральнии органическии удобренеш боарамагІа тоссаш хьешлу из, хІаьта ВІаьстан хоьхье юха намцадоаккхаш тоа а дийг, ТІаккха марс вІаьоьш цу тІа аьнаГІча фут йоІа коартоллаш. Уьх ТІехьаьрча шерашка тІа кІаннка дика ПІатарьченай «Волжанин», «ЛоРх» яхача фут йоІа коартоллаш. ЛергІІа ГІулакх дол хиича боккха хьувкъам ду цар.

Дукхача шерашка болх бен ца эйнаш тербиннДеш ІА кІеттамца пайда эцаш хилча кхаш оасарах цІена хулаш хилар. Уьш молхаш боарамагІа ахвІІа тІа тассар баььан долаш цхьадолча шерашка хІара гектара тІара 200—240 центнер коартоллаш чуя торо хуьт ца. зеной.

Коартолл хьувкъам лаьккбаьра ишта чІоаГІа пайдане хІама хет сона, хьалха хьайолча коартоллаш бІаьстан хьаьхьІаьри массабола кхочучам вІашТІехьбаьккха доаЦачча хана уж чуьнІта ІалашдаРи. ХІаьта тха цхьадолча шерашка тха из вІашТІехьаьлаш. Боьхонца бІаьстн йьлча мара дІаюьнар коартоллаш, с хиннажа чу а эцашар уж. Цу ГІулакх боьхама докхха зе дора. Цхьададе, торгови организацешна мах дукхагІа лучА хана коартоллаш хьалха вІашТІехьа а дІалацар тха, шоЗлагІа-дале, доаЦачча хана уж чуийІа яха нИз а кхачащар. Уж кхоачамбоаранаш ГІалатаашн дувцаш вІаьпа даьна а дьвина, керлача тайпара болх бе лерхІ оаха уьх шера деиз.

Соахкарчуд 7—8 дІ хьаьхаГІа дІайийнай оаха коартоллаш. ХІаьта чу а хьаллхо эцаргьш оаха уж, торгови организацешна мах дукхагІа лучА хана. Цу ГІулакхо, шеко йоацаш, боккха пайда бергба тха боахама.

Уьх шера 600 гектара тІа дІайийнай оаха коартоллаш. Соахкарчуд дукхагІа я уж. Коартоллаш дика хьалтІайоІаьлан аьтт. ХІанз шарца тІаьнаГІ де, оаСар де кийлуш да тхо.

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцие 60 шу дузача уьх юбилейин шера доккхий декхарашТІайийнад «Суржанефть» НГДУ мехдаьттаьнна хьмнар кхо ма деш кхъьег уьх шера уж толамца кхочашдара. «ХІара балха денна — дикала Знак» яхача деанзанІа яьрзача социалистически яхьо кердача кхъьегарна толамашка кхувл уж. Мехкьаьттан гаан йккхара уьх шера хьалхарча кварТала эцдаьн ханал диъ ди хьалха кхочашйІар цар. ПланагІа лаьрхІачул совгІа мехкьаьттахоша дакьккар 2900 тонн «Іаьржа дошуьв», шиъ-ах миллион кубически метр газ.

Мехкьаьттен газан дукхагІа йккхара йІоаГІа оаСар кхъьег юбилейин шера лаьттан ченашкарча тІоанашта низ тІаЛоаттабара йоІча участка мехкьаьттаьнна. Скважиннашкарча тІоанашка хий чудахийтара хьалхарча кварТала. плана тІаийца декхарашн толамца кхочашдар цар.

Участка коллективе тІаийца декхарашн дикка тІехьхочаьнДеш хилари Цхьоалагіа майна кхъьегарна совгІат кийчда хилари хьахьокхаш дукха маСалаш доаладе йиш я. ТІаийца социалистически декхарех шера кхое езаш яр 10 эзар киловатт-сахьат электроэнерги. Доагора ресурсашта кхомбаРен хьармат дарен режим дамен нийса лелаярах, чакхъьхьарах хьалхарча кварТале тІаийца социалистически декхарашн шоззен ахаззен тІехьхочаш а деш 25 эзар киловатт-сахьат электроэнерги кхойийр.

Кхъьстта дика къа а хьегашн социалистически яхье хьалхьатоРаш эцнилта хайча цита хьоажайтар но ше. Цу совхозе дІаеГІача комсех хсоалагІа дикъьа Керам-Суьтана кийчдаьна ПІаеГІаА. Уж сиха деГІайоеГІаш а я. Керам-Суьтана дика ГІаьнаГІ ГІаьнаГІ лелор я хьаьрарах шекваьла везаш. Дь-бийсе ца лоарХІаш лелор я хьаьхьегама ветерана машина «Малгобекский» совхоза кхашкара болхаш деш. «Юбилейни шера хІара ди — ударни ди» яхача деанзанІа-бу цо ший бехкто-кхаме болх.

С. ТЕМИРХАНОВ,
«Малгобекский» виносовхоза кхерамзлен техника инженер.

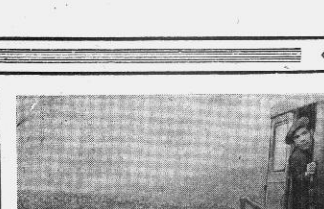

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцие 60 шу дузача уьх юбилейин шера доккхий декхарашТІаийнад «Суржанефть» совхоза дьхьІаьнг лелаьрзаьнгА. Цар доШ деннад план 25 центнер йолаш, хІара гектара тІара 27 центнер фуальйьха хьажжІаш чуяца, аьнна. ХІаьта Ведзажжен Мурада кулгалдеча звено коллективе лаьрхІаг хІара гектара тІара 35 центнер фуальйьха хьажжІаш чуяца.

Уьх шера хьажжІаш кхеешл 11 механизированни звено я совхозе. 1350 гектара тІа ялаТІаш 1100 гектара тІа силосан лаьрхІа хьажжІаш дІае езаш ба уж. 1977 шера І-ча Майна хетаьлаьча КПСС ЦК ТІаьхьІаМаша шолленнча хьинар айдаь кхъьегаш ба механизаторашн. Цхьоалагіа май хьаТІаьхоочА ченошка ялата хьажжІаш дІаийнйна баьлар уж.

Кхъьстта болх дикагІа бу Колоев Гиркиаев кулгалдеча трактороно - кхай тІаРча бригаДапарча механизаторашна.

ЦхьажжІаш дІаювча балхах ка а йоаладь хьъьегашн да механизаторашА Алиев Юнсан, Гойгов Іаддарахьман, Мархиев Назир, Бузуртанов Савардик.

СУРТА ТІА: силоса хьажжІаш дІае махка боккхаш лаьтта тоадеш ва тракторист Бузуртанов Савардик.

И. ПЛИЕВА сурт.

ДИКА ГІУЛАКХ ДІАДОЛАДАЬРАШ

Цхьоалагіа Мая сийна яхь йоаржайнр Грознерча масеэк промышленни предприяте. Продукци мах,хаа яккхара бечь бетта задани В. И. Ленин вль 107 шу дузача денга кхоачашъе социалистически декхарашн тІа а йІца из дика ГІулакх хьаллацаьга тІехьйІар цар Грознерча предприятеЙ коллективашн.

Из ГІулакх дІадоладьарчарх цаГ я Грозненски экспериментальнО - механически завод. Цун боллхой доаи чІоаГІа хинад. Тахан дог ГІоадьвина ЦхьоалагІа майй дездеш ба ду предприяте боллхой, инженерно-технически боллхой, ГІулакхера нах. Продукци маьхала яккхара биь бетта план 21 апреле тІехХоачаш а ешш, планал совгІа цар маьхала йьккхер 7 эзар сома маьха продукци. Юхедисача деношка планал совгІа маьхала йьккхай 30 эзар сома маьха продукци. Товарни продукци эрахецнера биь бетта план а дика тІехкхоачашьгІ завода коллективо. Планал совгІа арахийцай нтташ эзараш сомий маьха товарни продукции.

Уьх юбилейни шера «ХІара балха денна — дикала Знак» яхача деанзанІа йоІа хьъьегашн ГІа йоржаьвьча цар лаьрхІаД цхьаьккха тІехьаьлаьн бригада, смена, участок шоай предприяте да хиийта.

— Мишта вІашТІехьаьлаД шун ишшта кхъьегарна толамаш даха? — хьаттар ва предприяте директорга Нигинский Леонид Моисеевичага.

— Шиъ-шеГІа хьахиннадаД уж, — аьлар цо. — КерттерДер да предприяте кулгалдеча, партийни, профсоюзни, комсомольски организацешна боллхошна дага а боаллаш коллективна хьаьгаьгам хьетамаш а вІашТІехьбаккхар, боллхошна торонехи кхочамаьсн бизза пайда а ййбар. Цхьаьккха предприяте тІехьаьлаьн хурйІоаьшан дика ГІулакх дІадоладьа вай республике, хІаьта оаха тхоай завод тІехьаьсаьн да хилийтарЯ совгІа цхьаьккха бригада, смена, участок тІехьаьсаьн хурйІоаьшан ГІулакх де чаьрхІаьн.

Б. КОСТОЕВ.

АХАРХО

Шофер, комбайнер, газоэлектросварщик, плотник, каменщик, кхьметтел портной йолаш болх -ге хоьш вале а, уьх тІехьхьарча тхьаь нтт шера трактори ГІа йолаш. — Хіана? — хаттар дир ва Ленин Іаьлий Керам-СуьтанагА.

Вела а къежж жоп делар цо: — Юрта эгтара доарХІамеГІа йола професси я механизатора ер. — ДІа латтар цахилча Іе а ваш со, — аьлг ДІаьлькар «К-700» яхаьа трактораГхьа.

Дукха ха йоаццаш ешнай цунна цІена трактор. Хьалха цунга хиннар соь тиша хиладаР акт а оттаьь дІаяьккхар. Вешта дагабоаллам боаццаш болх байтар говзача механизатора цунга а. Масала, аллха ДІадаьчча шера тІаьнаГІ трактораца планагІа доагІаччА 774 гектар дукхагІа оахзм дир по. Цепбулаер «Малгобекский» виносовхозе кхьйола ешнаьнна торашн цу «тишача аьшкапа» Керам-Суьтана цаГ ах, шиъ норма йьккхача. ПІаьхьаЧа ча-Іоаьйла боаьлча оттаьо ГІо дора цунна уж толамаш даха...

Йлхайтта шу дьвина кІаьнк ношаш воларелар из Акмолински области Есиьски районе Ленина ПІеранГІа колхозе болх бе. Цу колхозе пранаене енначе направленех из деша вахар Макински трактористий курсошца. ТІеЗаькх дийна вьаьчА цунах хилар шерачА профиля трактористмашинист.

Юхъьаьнца трактора тІа а на хоьш цо болх бер пропешнеш волиш. Цхьаьбаьда, боккхаГІачар трактора мел ду ГІулакх цхьаьккхе хІама да тувлалодийташ Іомадора. Цкъьаьа трактористгА ешнай «НАТИ» вІашаГІйоаккхар. ТІаккха хьадоалар Керам-Суьтана. Ишшта массеэкхаза хилар. МІоаГІа вен боаккхаш ворхьоьстал дора зІамилгача саго из юха вІашаГІйоаллаш. Шийта трактор яларга чІоаГІа сатувзар.

ХьаГІаккхаьнр эрий дадда лаьттан карадерзаде доладаь 1954-гІа историческии шу. Из шу тракторца болх бе воляевина шу хилар Керам-Суьтана. АрГІан муа чаьх а бьаькхха йоа мел вервача хана цепувлар из хьаьхарІа ишшта лаьтта хилар ше ца эерах. Мел дукха лаьтта иллар ду хаиналца пайда да эцашГ Гурахьа хьийкъа ялат чуяца воляевна кхы в дикагІа кхийтар эрий дадда лаьттаца паччахьалкхенна лу пайда мел боккха ба. Цу лаьтташ тІа ялат кхедеча доккха дакъалаьдаьр гІаьГІай зІамилгача саго. Цунна тешал ду цун цІаГІарча дукхъача Сийлен грамотаца, цун наьхха тІа йоаллаьна медало.

ХІанзчул текъо шу хьалха ше вьаьча мехха юхаьера Агиев Керам-Суьтан. Цу хана денз из кхъьегаш ва юрта боахаме тракторист а йоаллаш.

«Малгобекский» виносовхоз вІашаГІйоалладе цо болх бир «Алхаьчуртский» совхозе. Керлача совхозе говза механизатораш эцнилта хайча цита хьоажайтар но ше. Цу совхозе дІаеГІача комсех хсоалагІа дикъьа Керам-Суьтана кийчдаьна ПІаеГІаА. Уж сиха деГІайоеГІаш а я. Керам-Суьтана дика ГІаьнаГІ ГІаьнаГІ лелор я хьаьхарах шекваьла везаш. Дь-бийсе ца лоарХІаш лелор я хьаьхьегама ветерана машина «Малгобекский» совхоза кхашкара болхаш деш. «Юбилейни шера хІара ди — ударни ди» яхача деанзанІа-бу цо ший бехкто-кхаме болх.

С. ТЕМИРХАНОВ,
«Малгобекский» виносовхоза кхерамзлен техника инженер.

ЮРТА БОАХАМЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАША ДУВЦ:

ШЕРРА ЯХЬ А ЙОАРЖАЯЬ

Доккхийн бехктохкамен декхарашн латт иттлагІча пятилетка уьх шоллагІча, юбилейни шера тха кхаш леладеча отделене болхлоштА хьалхашка. КІаи мукхи планал совгІа 2 центнери, шекара свекла план 270 центнер йолаш 350 центнери чуя доШ деннад тха кхъьегаихоша хІара гектара тІара. ХІаьта лаьрхІар хсоачашдар духьа шерра хьовсам боаржабаь, хьинар ахо па деш болх бен а ба хІанз.

ВІаьстн юверрига культурашн дІайийна яьхай. Ишшта, шекара свекла — 160, генарашн — 40, хьажжІаш дикагІа — 40, силоса 95 гектара тІа дІайийнай. Агротехнически дикагІа йолча хаиашка дІаер бахьан долаш ниъ болашеи боарамагІа листен деГІайоаГІаш я ерриГа культурашн. Гурахьа дІаийнйна ялатаьхи шекара свеклаьн кхъьстта дувца безам ба са.

Соахка Алма-Ата хиннача Казахстана партийно-боахама актива совещане ше кхъмаьл деш вай хьамсарча парте Центральни Комитета Генеральни секретара Л. И. Брежнева боккха теркам тІабахийтар ялат дІадув кхаш шердара. Из теркаме а ййца планал совгІа а долаш соахка гурахьа 400 гектара тІа ялат дІаийнйра оаха. Ший ханнахьен доагІен Іунал дар бахьан долаш дог ГІоадоаккхаш дика деГІадоаГІІаш латт из. ХІаьта ялат дІаийнйна а ешнай хий дуолаш да. Из болх бен барХІ саг ва. Дика лоарХІабу шоай декхарех хий дуллараш: Ахмедов Шамсудгин, Яхьъьаев Іалш, Пашаев Шайх-Ахьмад, Минкаилов Айсар. Духха ха я тха отделене шекара свеклаш кхею. ХІаьта, соахкардар доапаш, 1970 шера денз из культура кхеара планаш тІеххочачаш ца еш шу дІа а дахийтадаи. Масала, йІслаГІча пятилетка тІехьбаРча шера паччахьалкхенча шекара свеклаш йохкара пайда а бошаш. Цу тайнара хьоачамбоаПар кхыийс ца дийлйтар дуьхьа дута долчара гаьина, хьалха кІа хиннача кхашка дІайийнай уьх шера из кхуьрта. Муьх, кІа кхеламна кхай тІа а дІайийна дика хьувкъа шекара свеклаш.

Из культура кхеешл йиъ звено хургьк уьх шера. Царна керте лаьтт йоккха балха опыт йоІа нах, ишшта: «Знак Почета» орден лелаю Алхотова Аймаин, Ядуева Кхокху, Шахмурзаева Куржан, Дибиров Ногн.

Советски Союза берригача къьхьегамкшка дочча КПСС Центральни Комитета письмона жоп а луш, хІаьта кубански лаьтта леладерий патриотически болам хьал а лаьна, доккхий социалистически декхарашн тІаийнад пар. Ишшта, Дибиров Ногин Шахмурзаева Куржанер — 400 центнер, Ядуева Алхотова Аймаин — 450 центнер, Ядуева Кхокхус 500 центнер шекара свекла чуя доШ деннад хІара гектара тІара.

Сийлахь-йоккхача Октября 60 шу дузача уьх юбилейни шера шоаш тІаийца декхарашн тха отделене кхаш леладераша кхоачашдергкилараш шеко яц са.

Х. АЛАКАЕВ,
Гудермески района «Терек» яхача совхоза отделене управляющи, Октябрьски Революцие орден лелаер, СССР Лаккехьарча Совета депутат.

ДЕКХАР — 5300 КИЛОГРАММ

СССР профсоюзний XVI съезде ше кхъмаьл деш КПСС ЦК Генеральни секретара мох Л. И. Брежнева белгалдаьккхар, вай мехка баьна баьх хьийбай продукташца дикагІа Іалашбе безилга. Оаха, ерриГа боллхошца, дика кхетаду ну лешай маІан. Тхона хьалхашка латта керттера декхар, ма-хулла дукхагІа хьийбай продукташ боахилга да, хІаьта тха ферма боллхой из ВІашТІехьа а доал.

Паччахьалкхенга шура йохкара уьх шера хьалхарча кварТала план шен беттен аз беттен кхоачашдар тха ферма коллективо. Ханал хьалха кхоачашлъьй биъ бетта план а. ХІаьта шура йохкара ах шера плана оаха кхоачашъе лерхІ пхе бетта.

Хьайбай продукташ дукхагІа яхара ферма болхлоштА юкъе яьржача социалистически яхьа хьаьхьа лаТТ тха дикагІа йолча поркхаш Октябрьски революцие орден лелаю Тимурзиева Роза, Балхаева Дуги, Мальсагова Хадчат, Албакова Тамара, кхьбараш. Царех хІаранг дийнахьен буси цхьан Іаттагара 10—12 килограмм шура йоаккх, хІаьта аз — 15—18 килограмм.

Шура дукхагІа яккха тха вІашТІехьдоал доахан дика кхабаран царни лерттІа Іунал дарн баьхан долаш. ХІанз а тайп-тайпара доахьар луш, мужи барден меладеш кхоаб оаха хьайбаш. Кастта дагаьнна даьГІенашка доажаде дІадугаргда доахан. ТІаккха кхы а дукхагІа шура йоаккхаргьн оаха.

Октябрьски революцие 60 шу дузача уьх юбилейни шера доккхий декхарашн тІаийнад тха ферма боллхошца. Тхоаь цхьаькха а доярка ни ший шура ергьчча хІара Іаттагара 3000 килограммал кІезнигаГІа шура яккха лерхІаш. ХІаьта Тимурзиева Розаен Балхаева Дуги деннад хІара кхоабаГІа Іаттагара 4000 килограмм шура яккха. Аз тІаийца социалистически декхар кхы а доккхийГІа да. Сай-торонаш а дьхьІа, уьх юбилейни шера аз доаг деннад хІара Іаттагара 5300 килограмм шура яккха.

Ферма боллхошца тІаийца декхарашн доккхийн бехктохкамен да. Уж толамаш кхоачашде оаргаГІаьвнаьв тхоа хІарадар. Из ишшта хилар дика хьаьхьоьх Цхьоьалагіа мах сийна яьржача социалистически яхье оаха даьхача толамаша.

З. ДАУРБЕКОВА,
Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхозе Доккха-Іаьрзе отделене доярка, СССР Лаккехьарча Совета депутат.

Са звенос де лерхІар

Шерагара шерага ший балха толамаш лаккдеш къьхьегаш я тха звено. Нагахьа сийна, соахка совхозе юкъера лаьрхІаьчА хІара гектара тІара чуйІа шекара свеклаш кІезнигаГІа доацаш мерза овлаш 210 центнер хинолаш, цІаьа са звеной коллективна йиз кхаьчар цхьаьн гектара тІара 430 центнер уж гулъе.

Соахкара толамаш «ІоаГІедеш кхъьегА лерхІ оаха уьх юбилейни шера. Са звенос доШ деннад хІара гектара тІара 400 центнерал кІезнигаГІа доацаш мерза овлаш чуяца, аьнна.

ТІаийца доккха декхар сийлешца кхоачашдар дуьхьа гурахьа дешь хьинаре кхъьегаш я тха звено коллективе. Шекара свеклаш дІаюврйАоЛа лаьтта гурахье зяба аьхе Іодиллар, ду тІа кхоачам хиллал минеральни органически удобренеш тесгар. Дика хьаьлаьз тоадьлу лаьтта тоаьшача хана ДІайийна оаха свеклаш. ХІаьн цхьатарра дегІ дахьаьл хьаТІаЙоаЛа я уж. Кастта дІадолаьргда тхо шекара свеклаш нийлхьен царна хьалхаря оасар ден. Уьх дешоцка мерза овлаш дІайийна кхай тІа хий дуллаш да тхо. Массива а хьинаре кхъьегаш за. Ма-дарра аьча, дерригача халкъа юкъарча цІейна—ІЦхьоьалагіа майна дика кхъьегаш нийкъабайкаб тха звенощара болхлой.

С. ЭНГЛАСОВА,
«Шалинский» совхоза шекара свеклаш кхеча звенон звеньевая, Къьхьегама Цеха Байрахьа шин орден лелаер.

ЮРТА БОАХАМЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАША ДУВЦ:

ШЕРРА ЯХЬ А ЙОАРЖАЯЬ

Доккхийн бехктохкамен декхарашн латт иттлагІча пятилетка уьх шоллагІча, юбилейни шера тха кхаш леладеча отделене болхлоштА хьалхашка. КІаи мукхи планал совгІа 2 центнери, шекара свекла план 270 центнер йолаш 350 центнери чуя доШ деннад тха кхъьегаихоша хІара гектара тІара. ХІаьта лаьрхІар хсоачашдар духьа шерра хьовсам боаржабаь, хьинар ахо па деш болх бен а ба хІанз.

ВІаьстн юверрига культурашн дІайийна яьхай. Ишшта, шекара свекла — 160, генарашн — 40, хьажжІаш дикагІа — 40, силоса 95 гектара тІа дІайийнай. Агротехнически дикагІа йолча хаиашка дІаер бахьан долаш ниъ болашеи боарамагІа листен деГІайоаГІаш я ерриГа культурашн. Гурахьа дІаийнйна ялатаьхи шекара свеклаьн кхъьстта дувца безам ба са.

Соахка Алма-Ата хиннача Казахстана партийно-боахама актива совещане ше кхъмаьл деш вай хьамсарча парте Центральни Комитета Генеральни секретара Л. И. Брежнева боккха теркам тІабахийтар ялат дІадув кхаш шердара. Из теркаме а ййца планал совгІа а долаш соахка гурахьа 400 гектара тІа ялат дІаийнйра оаха. Ший ханнахьен доагІен Іунал дар бахьан долаш дог ГІоадоаккхаш дика деГІадоаГІІаш латт из. ХІаьта ялат дІаийнйна а ешнай хий дуолаш да. Из болх бен барХІ саг ва. Дика лоарХІабу шоай декхарех хий дуллараш: Ахмедов Шамсудгин, Яхьъьаев Іалш, Пашаев Шайх-Ахьмад, Минкаилов Айсар. Духха ха я тха отделене шекара свеклаш кхею. ХІаьта, соахкардар доапаш, 1970 шера денз из культура кхеара планаш тІеххочачаш ца еш шу дІа а дахийтадаи. Масала, йІслаГІча пятилетка тІехьбаРча шера паччахьалкхенча шекара свеклаш йохкара пайда а бошаш. Цу тайнара хьоачамбоаПар кхыийс ца дийлйтар дуьхьа дута долчара гаьина, хьалха кІа хиннача кхашка дІайийнай уьх шера из кхуьрта. Муьх, кІа кхеламна кхай тІа а дІайийна дика хьувкъа шекара свеклаш.

Из культура кхеешл йиъ звено хургьк уьх шера. Царна керте лаьтт йоккха балха опыт йоІа нах, ишшта: «Знак Почета» орден лелаю Алхотова Аймаин, Ядуева Кхокху, Шахмурзаева Куржан, Дибиров Ногн.

Советски Союза берригача къьхьегамкшка дочча КПСС Центральни Комитета письмона жоп а луш, хІаьта кубански лаьтта леладерий патриотически болам хьал а лаьна, доккхий социалистически декхарашн тІаийнад пар. Ишшта, Дибиров Ногин Шахмурзаева Куржанер — 400 центнер, Ядуева Алхотова Аймаин — 450 центнер, Ядуева Кхокхус 500 центнер шекара свекла чуя доШ деннад хІара гектара тІара.

Сийлахь-йоккхача Октября 60 шу дузача уьх юбилейни шера шоаш тІаийца декхарашн тха отделене кхаш леладераша кхоачашдергкилараш шеко яц са.

Х. АЛАКАЕВ,
Гудермески района «Терек» яхача совхоза отделене управляющи, Октябрьски Революцие орден лелаер, СССР Лаккехьарча Совета депутат.

ДЕКХАРИЙ БЕХКТОКХАМ БОВЗАШ

КПСС XXV съезда исторически решенеш лерраГІа вахаре кхоачаш а ешш, производитва эффективности балха дикалн аййра, иттлагІча пятилетка шоллагІча шера задвнеш ханал хьалха кхоачашъьра, Сийлахь-йоккхийн Октября 60 шу дикарта дахя ма-доаттІаьра наькъадахара тІехьа шера социалистически яхь йоаржаж аьина КПСС ЦК, СССР Министрий Совето, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК бен тІаьхьеш дег чура кхъьоьлйбаь хьал а лаьца, лаьттанцарн хьайбай боахамеи продукташ алсамыйка ГІертащ хьаьчаьгаш ба республика колхозой, совхозийн кхача юртба боахама предприятейн боллхой.

КПСС Центральни Комитето юрта боахама боллхошца надаь письмо шийл балха деналера программа санна доарХІаш ІаьтІа а йІца, колхозхошен совхозий кхъьегамчошен хиннаьха ДІадоладир кхашкара бІаьстан балхан. Лаьтта леладераша бизза пайда ян техниках, доаГорах, хоза, денача тІара сахьатах.

ИттлагІа пятилетка толаме кхоачашъе лерхІаш ба республика колхозхойн совхозий боллхойн. Цу ГІоадоаккха дика лаРа 1976 шера. Соахка чубена хьувкъам во бацар. Из бахьан долаш колхозийн совхозийн торо хилар паччахьалкхенга ялат, шекара свеклаш, комсеш, бавдаьвараш, сом, тхьамка, кхийола культураш йохкара социалистически декхарашн кхоачашъе толаме ца. Колхозхошен совхозий боллхошца шоаш ца кхобеш хийтача кхин боккха мах бир республика юрта боахама кхъьегамхой ЦІеранГІа КПСС ЦК Генеральни секретара нох. Л И Брежнева яьлаьча письмо тІа.

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцие 60 шу дузача уьх юбилейни шера доккхий декхарашТІаийнад «Суржанефть» совхоза дьхьІаьнг лелаьрзаьнгА. Цар доШ деннад план 25 центнер йолаш, хІара гектара тІара 27 центнер фуальйьха хьажжІаш чуяца, аьнна. ХІаьта Ведзажжен Мурада кулгалдеча звено коллективе лаьрхІаг хІара гектара тІара 35 центнер фуальйьха хьажжІаш чуяца.

Уьх шера хьажжІаш кхеешл 11 механизированни звено я совхозе. 1350 гектара тІа ялаТІаш 1100 гектара тІа силосан лаьрхІа хьажжІаш дІае езаш ба уж. 1977 шера І-ча Майна хетаьлаьча КПСС ЦК ТІаьхьІаМаша шолленнча хьинар айдаь кхъьегаш ба механизаторашн. Цхьоалагіа май хьаТІаьхоочА ченошка ялата хьажжІаш дІаийнйна баьлар уж.

Кхъьстта болх дикагІа бу Колоев Гиркиаев кулгалдеча трактороно - кхай тІаРча бригаДапарча механизаторашна.

ЦхьажжІаш дІаювча балхах ка а йоаладь хьъьегашн да механизаторашА Алиев Юнсан, Гойгов Іаддарахьман, Мархиев Назир, Бузуртанов Савардик.

СУРТА ТІА: силоса хьажжІаш дІае махка боккхаш лаьтта тоадеш ва тракторист Бузуртанов Савардик.

И. ПЛИЕВА сурт.

Цхьоалагіа майна, Сийлахь-йоккхача Октябрьски революцие 60 шу дузача дезача цІейна сийленца нькъабахара доккхий социалистически декхарашТІаийнйна «Суржанефть» НГДУ мехдаьттаьнна хьмнар кхо ма деш кхъьег уьх шера уж толамца кхочашдара. «ХІара балха денна — дикала Знак» яхача деанзанІа яьрзача социалистически яхьо кердача кхъьегарна толамашка кхувл уж. Мехкьаьттан гаан йккхара уьх шера хьалхарча кварТала эцдаьн ханал диъ ди хьалха кхочашйІар цар. ПланагІа лаьрхІачул совгІа мехкьаьттахоша дакьккар 2900 тонн «Іаьржа дошуьв», шиъ-ах миллион кубически метр газ.

Мехкьаьттен газан дукхагІа йккхара йІоаГІа оаСар кхъьег юбилейин шера лаьттан ченашкарча тІоанашта низ тІаЛоаттабара йоІча участка мехкьаьттаьнна. Скважиннашкарча тІоанашка хий чудахийтара хьалхарча кварТала. плана тІаийца декхарашн толамца кхочашдар цар.

Участка коллективе тІаийца декхарашн дикка тІехьхочаьнДеш хилари Цхьоалагіа майна кхъьегарна совгІат кийчда хилари хьахьокхаш дукха маСалаш доаладе йиш я. ТІаийца социалистически декхарех шера кхое езаш яр 10 эзар киловатт-сахьат электроэнерги. Доагора ресурсашта кхомбаРен хьармат дарен режим дамен нийса лелаярах, чакхъьхьарах хьалхарча кварТале тІаийца социалистически декхарашн шоззен ахаззен тІехьхочаш а деш 25 эзар киловатт-сахьат электроэнерги кхойийр.

Кхъьстта дика къа а хьегашн социалистически яхье хьалхьатоРаш эцнилта хайча цита хьоажайтар но ше. Цу совхозе дІаеГІача комсех хсоалагІа дикъьа Керам-Суьтана кийчдаьна ПІаеГІаА. Уж сиха деГІайоеГІаш а я. Керам-Суьтана дика ГІаьнаГІ ГІаьнаГІ лелор я хьаьхарах шекваьла везаш. Дь-бийсе ца лоарХІаш лелор я хьаьхьегама ветерана машина «Малгобекский» совхоза кхашкара болхаш деш. «Юбилейни шера хІара ди — ударни ди» яхача деанзанІа-бу цо ший бехкто-кхаме болх.

С. ТЕМИРХАНОВ,
«Малгобекский» виносовхоза кхерамзлен техника инженер.

Іча Майна шоашкара доаттІаш дола кхъьегамга совгІат кийчдаьд республика фермай боллхошца а. Республико толаме кхоачашъьй паччахьалкхенга дуьх, шура, фуаннг ахьокхаш биъ бетта план. ХІанз кІезнига фермаш яц вай хІанзло а шоллагІча ах шера чотах кхъьегаш. Къьстта беркате кхъьег уьх деношка Назрановски. Паурсин, Шелховский, ишшта кхаьчарийй-товарни фермай коллективаца. Царна юкъе тахан сона белгалбаха лов хьинарах биъза болд доиркаш: Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхозо Доккха-Юртарча отделене шурий-товарни ферме кхъьегашн йола СССР Лаккехьарча Совета депутат Дзурбекова Зина, Урус-Мартановски районо «Горец» совхозе СССР Лаккехьарча Совета депутат Ужмахиева Малика, Шалински района «Южный» совхозера Исраилова Камета. Наурски района «Красное знамя» колхозера Колоева Яха; хьаькхарг лелаерашг: «Грозненский шурий» совхозера Штейн Фрида Дмитриевна, Сунженски района Цечя Эскара ЦІеранГІа колхозе-Гіа Гиргеева Валентина Михайловна, жа Іуй: «Шелковский» племзаводера Социалистически Къьхьегама Турпал Эсмуэамбетов Наурды Аьхатович, Наурски районо Ленина ЦІеранГІа колхозера Хамидов Эламарз, Сунженски района Кирова ЦІеранГІа колхозера Шайхаев Сайд-Іали, ишшта кхы дукхкхаьрах.

Сий статья чакхйоалаш сона лов, вай республика берригача колхозхой а совхозий болхлой а тахаанарча дезача цІейца — ЦхьоалагІа майна дика хьаьхьегашн.

У. ЬЛЯНОВ,
Нохч-ГІаГІІаЙ АССР юрта боахама министра хьалхаза заместитель.

Са звенос де лерхІар

Шерагара шерага ший балха толамаш лаккдеш къьхьегаш я тха звено. Нагахьа сийна, соахка совхозе юкъера лаьрхІаьчА хІара гектара тІара чуйІа шекара свеклаш кІезнигаГІа доацаш мерза овлаш 210 центнер хинолаш, цІаьа са звеной коллективна йиз кхаьчар цхьаьн гектара тІара 430 центнер уж гулъе.

Соахкара толамаш «ІоаГІедеш кхъьегА лерхІ оаха уьх юбилейни шера. Са звенос доШ деннад хІара гектара тІара 400 центнерал кІезнигаГІа доацаш мерза овлаш чуяца, аьнна.

ТІаийца доккха декхар сийлешца кхоачашдар дуьхьа гурахьа дешь хьинаре кхъьегаш я тха звено коллективе. Шекара свеклаш дІаюврйАоЛа лаьтта гурахье зяба аьхе Іодиллар, ду тІа кхоачам хиллал минеральни органически удобренеш тесгар. Дика хьаьлаьз тоадьлу лаьтта тоаьшача хана ДІайийна оаха свеклаш. ХІаьн цхьатарра дегІ дахьаьл хьаТІаЙоаЛа я уж. Кастта дІадолаьргда тхо шекара свеклаш нийлхьен царна хьалхаря оасар ден. Уьх дешоцка мерза овлаш дІайийна кхай тІа хий дуллаш да тхо. Массива а хьинаре кхъьегаш за. Ма-дарра аьча, дерригача халкъа юкъарча цІейна—ІЦхьоьалагіа майна дика кхъьегаш нийкъабайкаб тха звенощара болхлой.

С. ЭНГЛАСОВА,
«Шалинский» совхоза шекара свеклаш кхеча звенон звеньевая, Къьхьегама Цеха Байрахьа шин орден лелаер.

Керда стихаш

Шоанка, берашь

ГАГИЕВ Гиргиян

ПИОНЕРИЙ ГІУЛАНХАШ

Юрта йисте яхаш-іеш...
Йоккха саг я — Залп.
Цунна мегаш ахь беш,
Мегаш айде гали.
Тхир Іолвгаш, боча бІар
Делх цунах кьахеташ...
Веннаш тІем тІа Зале мар,
Веннаш, майра леташ.
Довцаш шийца дийна дегІ,
Ях из гІийІа—миска.
Бакъда, коа тІа жІали Іех,
Іех, мецденна циск а.
ХІанна Іех уж? Меца дий?
Дьасса дий цар кьаьгІ?
Пермн хьалох Залес ший,
Йоца из тІка тІа.
Халла лелашш а ше,
Яха юхевра...
ЦІхьбакъда, юкъ йоаллаше,
ТІормн бежар бера.
Бежар, цецъхьарах сов...
Массанахьа — хозал.
Хувцаденнад Зале ков,
БІаргаша ца довззал.
Зали, елаті ышна лел,
Бага пІелг а белла...
Іерж а елла латт цун бен,
Дер уллл догго елла.
Тобаь, нийсбь хІара муд,
Нийсса харшаш дьаьа,
Зале зІамга бешаллг уллл,
— Малав бешаллг ахь?
ЦІхьаьхьа хаттар хьаьчу
хьув;
— Малав дахчв дьаьхьхар?
— Малав хьекхар цІагІа нур,
Поартал цхьаллахьккхар?
Гуш лца гонахь цхьаьккха.
Іер...
Хьал а льеца корта,
«Жинний болх хургбе-кх
яр», —
Аьлер Зале шоррта.
Цигга, дІа а тетта зІар,
Арадьалер берашь,
«Жинашь дац тхо, — аьлер
цар, —
Тхо да пионераш!».

* * *

МАЬЛХА АЛА

Маьлха ала,
Маьлха ала,
Гучаьла,
Гучаьла!
Ара хІара
Баьцнег ыьчта,
Беше хІара
Зер, кьаьгІ.
Лоазадаккхе
Коа тІа кІезнигг,
Хьлхаддаккха
Баь тІа Іасилг.
Паккха шоаде
Сомдаккха,
Хьазнит айде
БІенар тІаккхе.
Маьлха ала,
Хьона хозий? —
Айде, айде
Нокхармозий.
Модз гуддайте
Іарга тхона —
Берзал орга
Оаях хьона!

* * *

РУСЛАН—КОСМОНАВТ

Геттар зІамга ва ю —
Пажал лаккаГі вац.
ЦІхьабакъда, дІаХалаш:
Пажах кхераш вац.

«Космонавт хургба со», —
Цо беращка йоах.
Бетте хьоргда яхьа,
КІаьнко энзаш доах.

Космонавт Русланах
Хургва... Шеко яц:
ПІежах кхераш вац из,
ЖІалех кхераш вац.

Тешаш: Іоргіа Руслан,
Тохкашь сецьлой арах,
Маьрс бода седкьа,
Цунга ІоргІе маьрс!

Вайнаьха кхалнахах эггара хьалха...

Ухх шера БІаьстен юхье гІаьлгІачо Гайтова Маььмада Лиле Москве кандидатски диссертацина защита йІир.

Шийца диллача массазза а хулаш дола из хІама вай лаккх яздаь мугІараш яздича а тоьам болаш да: Іилман кандидаташ болаш вайнаьха кхалнах кІезнга мичаб вай. Бакъда аьнначоа кхы а тІатоха йиш йолаш да Гайтовас эь «защита» технически Іилмай разделгІа ер аьнна. ХІаьта из цхьа кордедар да. Сона хоьш Нохчи-ГІаьлгІайчен лоамарой цхьа кхалсаг яц технически Іилмай кандидат йолаш — еррига вай кандидаташ е гуманитарей е медицкиш я.

ХІаьта а аз хоам бу вай вахара хила а доагІаш хиннача хІамах: кхы а цаІ Іилмай кандидатив хургІа. Хьалуьла, советски хьалха юбилей — Октября 60 шу дизарга вай гарга мс мхоаг кьаьгаГІа гуча сергдалон зІанарашка ІоІла хьана вай ц1у ГІулакхагІа. Цу сергдалон зІанарашка вай хьалашка шюшш ма-ерра йоккхен исторически поарІамен хьалхашка отт вайна вай советски вахарІера вай дІаІема массазера хІамаш яьленеш. Масала, массане а юкъерен мех ца боккхаш дола дешар, кьаьгІен солаІен боккъ хилар, мех ца боккхаш медицински ГІулакх дер, кьаьгІ цхьатарра боккъ хилар, маІеча наьхен кхаллахан цІхьатерра боккъ хилар...

ТІехьарчох дувцургда вай. КхалсагаГа, кхидерел соаГІе, кхаьчар маІеча наьх нийсса интеллектульно дегІаьра йола торо. Цунца цхьана цунгА кхьчар аорхІе а дев хана денз маІеча наьхя ГаьрхІечё знечё доаккоша юкъеьхара торо я. Бакъдар аьлча, 1917 шу хилалеьха а историна довзаш дер нийсаьа лекхаленашка кхалсаг кхаьча дола масалеш. Из массазза а хулаш дола хІама децар. ХІаьта гІаьлгІан юртара вайнаьха кхалсаг, «Минск-22» яхана ЭВМ-е ІоІла математически чІоагІа чекхбьккхе нийсаьа уйлен ший нийх буллаш хилар — из массаза а хулаш доацачох массазза а хулаш дер хиннА дІаэттлаГа да.

Л. Гайтовой Іилман хььшташ материаллаш ю дузьален ІІІшІолоний техникен. Цун диссертаце тема: «О некоторых вариационных методах теории получести и их применениях к расчету на изгиб железобетонных плит».

Со хилар из защита ечА. Из хилар В. Куйбышева цІерГІа Кхьаьгаена ЦІечё Байракха орден лелаеча Московски инженерно-строительнИ институте (МИСИ). Укхаза дийца а деша баГІаш а ба Нохчи-ГІаьлгІайченера баьхка духха нах. Сона дагадоагІа массеэк шу хьалха столица вузашка деша баГІа Нохч-ГІаьлгІайченера мехкахой, кагий нахи мехкарийн шоай московски дотаГІашца цхьана Грозноера венечА министра республика ГІулакхехьа вахарахи дувцучунга ладуьгІа укхаза традиционно вашаГІкхийтта.

Гайтова МИСИ деша йьгІаеш, цо город Фрунзе политехнически институт ыьккхай. Грозне цо болх баьб ц1у хана «Гипрогрознефть» оаллаш хиннАча институте, хІаьта хІана хьехаш я Краснодарски политехнически институте. МИСИ из йоаллаьй Іилман балха тена.

Зала сцена тІа из ше цІеГ яр. ХІаьта цун боахамо: ветхана Іаьрча 45 таблица (из 90-нах) совгІа формула дагаяйр) дІаьльцар бІаьрча пен. Сцена хьалхашца доккхаьн истола гонахь Іилмашкара специализированни Іилма совета чІепнаш — 19 саг, дІа мел хьежача Іилмай докторашца, церех цхьаьбараш шоай Іилмай докторашца, шоай Іилмай дьаьхьа корифейш.

Защита шиъ ахи сахьта йир. Совета председателе хьалхаГІа а денза дергдец аьнна хьаьккхийдаьна тайпара, стеПень яккхергга дІедеХьеш мел дер геттара чІоаГІа чаьх а доахаш. Из хьетаденз а да: ВАК массенахьа е чІоагІаГІа дІедеХа йийнаш, Іилманга бода мих атте хургбоаьеш.

Гайтовайна тІехьа Совета 19 членех 19-на кулгаш айдир (хІаьта цун тІехьаГІа защита яьчА маІеча сёга тІехьа 12 саг-го мара йІдаэнар).

ДІаІо ВАК а я. Цун Гайтовайна цІи яьа а ца яьа а йиш я. Бакъда вай мехахоче дагар дьа.Іиннеш Дуьккхача шерашка баьчА моаллаЧеча Балхо Гайтовайна елар наха пайда бергбоа знанеш. Дувцар Гайтовас хьехаш болча студенташка дукхагІа знанеш кхоаГІ мергІа аьнна чаьхдоалаш дац. Юкъерчуо доацаш производственА хургбоаьча пайдах а да: цун Іилман балхах хьахиннераш. «КраснодарНИПИнефть» мехкдаьтта промышленнОсть Паччахьаьлхен Іилма-тохкамен проектни институто дІенйца Куйбышев-Тихорецк мехкдаьтта проводан Вахсни мехкдаьтта доаллаЧа моттиган проектироваии ачА ашшкбетонни плиташта расчет ечА пайда эьарв.

Из защита йолаш са уйла технически оагІончуа дукхагІа тІехьаГІ цун психологически оагІонча. Из гІулакх ца доаЗЗчоа хьа хала да бетон, пластмасса, дахча санна йолча хІамай получуесть яха теоре чІоаьцан, Кастильно уравнени, ортогональни мугІ фуй ха.

Бакъда защита еш хиннар ший болх цІенни хьаьнаЛон баь хилар тешаш йолга ка хьала дешар. Массе а оагІорахьа дІа-іоха а эцаш хаттараш дечА хана Гайтова БІаргайнАчоа мара ховрдгаш из хоза сибат дола кхалсаг цигА мишта паттар. Цхьа зирих а еха йоацаш, ездий а цунца цхьана шийх БІубенна а йолаш латтар из сийдеш болча цу Іилмахошта хьалхашка со аьнна ца хеташ, соагІа цхьа дош ца оалаш. Хала хаттар дичА сих ца луш таБлиьнА йолчачА йолар, жоп далалелъа йІст ца хулаш уйла йора, из уйла яра кхы мел дер дицдалийта а ховаш. Уж минуташ нийсьелиЧа сона юхье ваьгІа Еревенера вена, Гайтовай Іилман кулгалхо профессор М. А. Зодоян сатийна воагІалаш, школьникна санна подсказкИ йора, сцена тІа из ДІахаза йиш еце а. Защита чакхъьяннАчул тІехьаГІа Лиле цох дог а лазаш аьлар:

— Хьо кІезиг-духха сатем байна вар мотт сона. ХІана? Юха а ях аз, из кандидатски защита ярах ер ма-дий вина белгалдаР тІЕма таЬ сона. Іоьайна вагІаш аз уйла йиР кергда сагах доахкача дикА-ГІулакхий, цун тІера а дуХовни а суГт-сибат аІаш: тера хиЬара, лерад хьаьхьегаН, уЛле масс а хІаманга кхеча ГІиш хиларх таханара вІиНаьХа кхалсаг тешаш хиларА. Укхаза БеГалдер дезА вайнаьхаГ кхалсаГа хьалха малагІа кхььогаН кхоачар а хІанз малагІа кхоаГ а. Хьазцаргьа вай хьалха юьхьаЬ ГІишлонИй техника. Дукхаза зама хьалха дена хьалтьай вайнаха говзалГа диллача нах цецбоаха гІелаш. Бакъда ун ДоахкаЬа тІой инЬаьрашА а лоамел лаХкагІа хьалтІедаьхарашА а мІа нах хиннаб. ХІаьта тІигрсаш хьалдеш боаЬка кхалнах сона массаза а дагаВаЬна топлар хьувча ІоагаШа. Кхалнаха когашца хьувра из ча а эдеш. Нагахь санна топлара кІоаг БоаЬка хиЬна ГайтовайнА елар наха пайда БаргбоаЬна знанеш. Дувцар Гайтовас хьехаш болча студенташка дукхагІа знанеш кхоаГІ мергІа аьнна чаьхдоалаш дац. Юкъерчуо доацаш производственА хургбоаЬча пайдах а да: цун Іилман балхах хьахиннераш. «КраснодарНИПИнефть» мехкдаьтта промышленнОсть Паччахьаьлхен Іилма-тохкамен проектни институто дІенйца Куйбышев-Тихорецк мехкдаьтта проводан Вахсни мехкдаьтта доаллаЧа моттигаН проектироваии ачА ашшкбетонни плиташта расчет ечА пайда эьарв.

Из защита йолаш са уйла технически оагІончуа дукхагІа тІехьаГІ цун психологически оагІонча. Из гІулакх ца доаЗЗчоа хьа хала да бетон, пластмасса, дахча санна йолча хІамай получуесть яха теоре чІоаьцан, Кастильно уравнени, ортогональни мугІ фуй ха.

Бакъда защита еш хиннар вайнаьха кхалсаг ший таланташ хьеалла гІертара, знанешка кхача из гІертара новкъарлеа а ца ца еш гІо де гІертарА. Лилена «дешА, деша, кхы а деша» яха Ленина лозунг дейза а дейзар хеза а хезар елаГаш вІашаГІа е детташ Ленин яха цІи еш йолаеннача хана. Шоай АлбогачиевгІар тайпан юкъе воккхачІа хиннача, хІана дийна воацача Албогачиев Іоха Юьсапагара, старопромысловски токаграра, ГІаьлгІайчене эггара хьалхара коммунист хиннА-чунгара хезар. БоккхачІаьрех кхы а ергда вай. Лиле нанас мар а воацаш ший йІнъ йоГ кхее йоагГІача тайпара хьалхкхейнр, бакъда, хетаргаька масарел а халагІа хиннад цунна зІамагІча Лиле кандидатски дешаР: йийнй бераш цІен цун дукха тІа ма-дисарий. Лиле боккхача безамца йоах ший наьнах: «Бегашта ергда аз, диссертаци са нанас Хеде вийсо хьалвацаР, дог ураоттадир, саготдора, цІаГІа де дезечох со мукъаЮтар. ЦІаккхе а хаЬа де аьнна йИст а хиланзаР».

ХІаьта моарех аьнна... Гайтов Бахьвудина ше кандидатски защита яьй итт шу хьалха, ший сесаг йолча институте доцент ва ма. ГІишлоьлечар гІулакхашТен цІенача математикан гаьна ва. МИСИ сона БІаргадийра сесагО ВаьН-аьннача сцена тІа цун таблицашА хьалха хиллаш воаллаш: «ТІаьчам яьЬц аз? Хьо хьажаЬ а хьо Лагранжа принцип мичА хьалЬолла езаГ» яхаш БехкоЬа ваха цо цунга хетташ.

Дагадоагіа сона цха итт шу хьалхе Грозно горянкей съезде оратора-мегаЬча саго дикагІа. Болча кхаьнна цІерцаш а я-ьа Іилмай кандидатакай список чекхйоаьш дог айдена воЬлаш аьнар: «Вайна гуш мехкиЛара, новкъостий, горянка тхьамаш а шаьрача новкъа дьаннаД!» Цо цІерцаш яьхарашта юкъе ер из съезд лиле тхьаЬ итт шу хьалха республика просвещенена кертА лаьтта кхалсаг... Цун тхьамаш цу хана а «шаьрача, новкъ тІе дьаннадер». Деша штаЬ штаЬ мА-йий, оратора йолаЬаьр из яр.

Соа ІоагІа дог айдена дувца хургда аз а, Лилехи цунна «карагІаьначохи». Бакъда тхьамий шьаьрча новкъьх ергдац — из сов айдаь хургда. Тхьамаш цар дьаьша—оалхазарашта дутаргда вай. ХІаьта вай долхаЬ да. Тешамен ІоагІен ураГІа долхаш да, къьаьстта кхалсаГа хала йолча цІьайолча моттигашка кхертІой уллаА новкъ тІа. ДолхаЬ ихьа а доккхаГІа сий да цун!

Ахьмад МАЛЬСАГОВ.

Москва.

г. Грозный тахан. С. Ордженикидзе цІегаГІа проспект.
А. ТРУНОВА сурт.

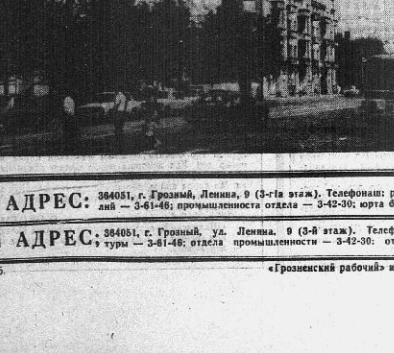

ТУВИНСКИ АСБЕСТ

Вай мехка малхбоалеп асбест йоаллача моттига ларда тІа БиллаЧа «Тувасбест» горнообогатительни комбината шоллаГІа оргІа йоьхса ГІиЦло я. ПІхиЙтазза ВашаГІара дьа цІенош мисеел лакха я из. Ухьаза оттанЬ 2,5 эзар тайп-тайпара технологически оборудованш, хІаьта конвейера лини итт километр дІоахаЬ долаш я. ШоллаГІчу оргІа проектин из хьла ГІаьгІа оргІа йоьхса ГІиЦло я. ПІхиЙтазза ВашаГІара дьа цІенош мисеел лакха я из. Ухьаза оттанЬ 2,5 эзар тайп-тайпара технологически оборудованш, хІаьта конвейера лини итт километр дІоахаЬ долаш я. ШоллаГІчу оргІа проектин из хьла ГІаьгІа оргІа йоьхса ГІиЦло я. ПІхиЙтазза ВашаГІара 195 эзар тонн продукци ЛургьаЬ цо.

— ДІаЛадахьа шера «Тувасбест» комбинато цхьаьн сменаЬ 30 тонн продукци ца ЛургьаЬ, — йоьхх комбината директора Усов Виктора. Ер оттІаьстта чакхйоаЛаш оаха ЛергІ 250—280 эзар тонн асбест яьлА, из хуЛ комбинато болх дІаБоллабьча: хьалхарча итт шера еннар мисеел. Къьаьстта бокхка ЛоарІамен бу оаха продукци дІоа хилийтара. Дуьнен стандартеЛ дикагІа йолаЬ цин, маркех асбест арахеца ВашаГІхьадаьнчаЛ тха.

Вячеслав БУЗЫКАЕВ,
АПН корреспондент.
Кызыл.

ФУТБОЛ

Мехка футболах хьаьалле якхара «А» класса хьалхарча лига командаш 27-на апреле вІьлаГІа туре шоайла ишТта лайнар:

«Спартак» М. — «Металлург» — 2:1, «Шинник» — Кривбасс» — 3:2, «Динамо» Мн. — «Нистер» — 2:0, «Динамо» Л. — «Спартак» Н.-Ф. — 1:1, «Кузбасс» — «Торпедо» — 3:1, «Уралмаш» — «Колхозчи» — 2:0, «Звезда» — «Пахтакор» 0:1, «Рубин» — «Памир» — 2:1, СКА — «Таврия» — 2:0, «Терек» — «Спартак» Орд. — 3:2.

СССР ФУТБОЛАХ ХЬАЛХЛЕ ЯККХАРА «А» КЛАССА ХЬАЛХАРЧА ЛИГА ТАБЛИЦА (1-ча МАЯГА ДИЛЛАЧА)

Командаш	Л	К	Н	Э	О	
«Пахтакор»	4	4	0	0	8—3	8
«Памир»	4	3	0	1	7—3	6
«Динамо» Мн.	4	2	1	1	6—2	5
СКА	3	2	1	0	4—1	5
«Терек»	3	2	1	0	5—3	5
«Спартак» М.	4	2	1	1	7—5	5
«Шинник»	4	1	3	0	5—4	5
«Колхозчи»	4	2	0	2	5—5	4
«Кузбасс»	4	2	0	2	7—7	4
«Металлург»	4	1	2	1	2—3	4
«Нистер»	4	1	2	1	4—5	4
«Торпедо»	4	2	0	2	4—5	4
«Уралмаш»	4	2	0	2	4—6	4
«Кривбасс»	4	1	1	2	9—10	3
«Спартак» Н.-Ф.	4	0	3	1	3—4	3
«Динамо» Л.	4	0	3	1	4—7	3
«Таврия»	3	1	0	2	1—3	2
«Рубин»	4	0	1	3	3—7	2
«Спартак» Орд.	3	0	0	3	2—5	0
«Звезда»	4	0	0	4	0—4	0

Сиха чакхйоаЛ студент воЛаш саго ЬькКа ІІІаккха йиПлурГ-ВоаЬ Мадина ЛаЬ ЛаЬ-ЛатТ из ухх сурта тІа шоаЬа гуш болча кагиЬча нахан мехкарантен. Ухх аьхи паччахьаьлхен университе Іилмаьхьа ГІаьлгІай паччахьаьлхен университе филологически факультета хьаьмаи отделене дийша ер. Таха студенташ ІІІа-уж, хІаьта кхоаьна парга хьежаш хургба школашка, редакционна, ІоагІа знанеш йолА кхьоаЬа спецнаьлстаи эьаш мел болча.

СУРТА ТІА: университет чакхъьькхьа боаЛаш Латта (ВаьрасхьаЬра аьтТехьа) Богатырев Руслан, Комурзоева Лида, Садыкова Лаьет, Нальчев Руслан, Ужахова Марет, Мусостова Раиса

В. ЮНЦЕВИЧА сурт.

ЦІей долча деношка хургда

1-ча МАЕ

В. И. Ленина цІегаГІа майда. 17.00—19.00. «Дахьенах, Ленинах, партех, комсомолах дола ЦІеш» яхча цІейна хетадаьла концерта трансляци. 19.30. ЦІеш хетаЬ «М. И. Калинин». «Решающе йоа поезда», «Россе ЦІеш» яха кинофильмаш гойтаргда.

С. М. Кирова цІегаГІа культуран салаІарен парк. Дуьнен хьалхьаьта юьхьерча хьаьккхаГІ цьхьоаГІен Денна хетаЬаЬ дуьккхачА ЬаьхА сагьЬрар. 10.00. «ТІаг ахрс — Совтаски Союз» яха радиоконцерт. 14.00. Массовкаш, ловзарашА, викторинаш. 16.00. Музыкальни эстрада. Симфонически оркестра концерт. 18.00. Кинозритель. «Дай-мехка ГІоЛЛа» яха тематически фильмашА гойтаргда. 19.00. Хьалхарчу ду мотт. Кагирхой салаІара сайре. 19.30. Самарт театр. ПаччахьаЬлхен филармоне артистий концерт.

2-ча МАЕ

В. И. Ленина цІегаГІа майда. 17.00—19.00. «ЦІеш» яхА. «Ленинах, партех, комсомолах дола ЦІеш» яхча ЦІейна хетаЬаЬна концерта трансляци 19.30. Дуьнен хьалхьаьта ЬоЬлеча ЬаьхагІамен ЬаьхетІан Денна хетаЬаЬ документальни фильмашА гойтаргда.

С. М. Кирова цІегаГІа культуран салаІарен парк. Дуьнен хьалхьаьта юьхьерча хьаьккхаГІ цьхьоаГІен Денна хетаЬаЬ «Марша йоаГІийна юбилейни цера БІаьстА» яха дукхача ЬаьхА сагьЬрар. 10.00. «Мехка ГІоЛЛа БІаьстаН мух ца ЬаьхА» яха радиоконцерт. 14.00. Массовкаш, ловзарашА, викторинаш. 15.00. В. И. Ленина цІегаГІа культура Дворца хьалхьа драматически театра «ДвагоЬаьлГІа-67» яха спектакЬ. 17.00. Нохч-ГІаьлгІай паччахьаьлхен филармоне симфонически оркестра концерт. 19.00. «Дай-мехка ГІоЛЛа» яха тематически фильмашА гойтаргда. 19.00. Кагирхой салаІара сайре. 19.30. ПаччахьаьлхЕн филармоне артистий концерт.

КОНЦЕРТ ЛУШ Я АГИТБРИГАДА

СоаГІапчарча культура ЦІегІа ВІашаГІкхийтта «Ингушский» совхоза комсал ЛеЛераш, механизаторш, хьайбаш ЛеЛераш, юртарна дола ЛаьшаЬ Ьаьсхархой сахьердалуш бар. Царна концерт лушяр Долаковаран СоаГІапчарен агитбригада.

Совхоза кхьаьгаГІамхошка моарщал а ховатташ ДІадоладелар из безаме ВІашаГІкхетар. Рауза болиш ТІаийцар гуЛбенНарца самодеятельни артисташа дьаьа ЬЬлеш, дьа ЬаЬхарш.

Къьаьстта пар безам ТІабодаш дар деНархоша дьа «ТІхо маььха бораш да» яха ЬаЬлар, вокальни группа аьнна «Сарахь суйренца» яха ноХчий илли, Долаковаран культура ЦІен художественни кхуталхоЬо ЦечоГІен Маььмада дьа «ВайнаьхьА ЬаЬлар». Ишшта массане дог ГІоздоаккхаш аьлар цо «Догмара», «Нана» яха ЬаЬлш.

Совхоза боаЬлоошта ІоагІа дета салоІам: бен дар Долаковаран библиотекаРаша А. АлеРоевас, А. БельтоЬаев, СоаГІапчарча культура ЦІен методистА Л. Корнговас, юкъерча школаЬ дешархоша М. Аскабоаьс, Ф. Саутиевас, М. Балоевас, кхаьар дьаьа ЬЬлеш а.

Культура отдело оттаяьна графикАс «Малгобекский», «ИнгушскИй» совхозИ бригадашка, фермашка концертиш лупш, ЬаьсхархоЬа кхьаьГІамхошта культурно салаІа ІоЬ деш ба ЦІенз агитбригада доаккъашоЬ. РайоНерча хІаьта боаЬкамарЬа бакъе а хуЛ уж. Дуьхьа ха йоаЬаш чІоагІа дог ГІоздаьшна агитбригада концертага хьожаш хиЛар комсал ЛеЛача «ЛучА» ЬаьсхархоЬа.

Агитбригада шай болх дІаЬкхуЬ «КПСС XXV съезда сонцамца — вахаре чяьхдаьлА», «СийлахьбоккхачА Октября 60 шу дизара» сайленца ЬаьхаЬ-ЬаьсхархоЬа.

ГІоргьаЬ!» яхача лостамех. Концерт йийца шоаш дІаЬкаьйча боахамо, бригаде, ферме агитбригада доаЬкъашоЬ новкъостий ДуьЬ-ца ГІойтара агитаци кийчъе, пенгазета, къьаьгаМа листок арахеца, социалистически яьхьА итогаш е.

Комсал ЛеЛарашта, кхаьаи ЬьаЬбаШи ЛеЛарашта «СийлахьбоккхачА Октябрьски социалистически революцие 60 шу дизарах» болА КПСС ЦК сонцам а ИттлаГІча пятилетка шоллаГІча шера дехкаРаш толамца хьоначашца ЕрриГсоюзни яьхьВоаЬкарЬа болА КПСС ЦК сонцам а ДІаЬовзийташ кхаьмаЬ ду.

Ухх ТІехьарча хана ВІашаГІьяьха города а юртий а къьаГІчоа ЬаьсхархоЬа юкъе культурнохьетама болА ДІаЬоладеш я «Октябрь» яхча гОродерча культура ЦІен, «Луч» совхозА, Пушкина цІегаГІа участка клубий агитбригадаш.

ХІанзлехьа ДІадоладаьЬ культура учреждений боаЬлоша ухх шера ионе Советаниа хуГІоладе хоржамашца кийчо ечА а. Цар новкъостаГІ ду агитатора уголокаш кийчьеча, справкай столаш ВІашаГІьяьхоаЬча, харжаЬоша кхамаЬ дечА, ЬеЬ, лекцеш ешача. ХаржаЬхошца бергболча культура балха ЬаьрхІа керда репертуар кийчьеш бе хІаьп агитбригадай доаккъашоЬ а.

Культура боаЬлоша шоай кертера дехкар ЬоарХІ кхьаьсгамЬоца культурно салоІиЬе ВІашаГІьяьхьаьгар, ер ЬоаЬаЬ ПІоЬ шу кердача ЬьаьсГамца котаЬлашца белгалдаккхаЬа уж оргІаГІбаЬхар. Из дехкар дизаГІа хьоначашца хьаьгар ЬьаьсГ ЬаьЬ ден боЬ бе кийча а ба.

М. МЕРЖОЕВ,
МагІалбикерча культура отдела заведующи.

Культура хроника

БИБЛИОТЕКАЙ БОЛХЛОЙ ДАГАБУЛ

Ухх денОшка Грознерча филармоне зале хилар «КПСС XXV-ча съездо дІадехарашка хьежаш ЬьаьсГамхошта коммунистически кхетам баларан Іилма-техически прогресс дегІаьккхуЛаран дьаьхе библиотекай ЛоарХІамен» яха гОродерча библиотекан болхлой Іилма-практически конференци.

ГулбенНаРаша ладийГІар Грозненски горисполкома председателе заместитела К. И. Иваненкос ЬьЬе доклада. Конференце кхьмаЬл дьаьа библиотекай боЬлоша дийцер ЬьаьсГамхошта коммунистически кхетам балаРа ТІа В. И. Ленина производственеХ духхаГІа пайда нйбаР, парте ХХУ-ча съезда материалаш яха шера-ГІа дІайоЬзийтаРа, дІаяхача заМах ЬоЬзиДаЬа ВоаЬ ГІулакхашца ЬьаьсаМ ЛоаЬаЬ ЬоаЬ беча колективашца ІоаЬьЬе опытах.

ХАЛКЬА ТЕАТРЕ — ПРЕМЬЕРА

Республика самодеятельни театральни коллективех кхьаьгІаьРех цеІ я Грознерча В. И. Ленина ЬаРагІе культурна Дворец хаЛьса театра яр. Творчески болх кьаьстта берКате бу цо ухх ТІехьарча шерашка.

Ишшта дуьхьа ха ЬоаЬаЬ самодеятельни артисташа кийчйер кхы цхьаьхьа а цхьа премьера — А. Каневсин «Ворзі Робин-Зов» яха ТІеьхьа оттаяь комедИн. Сатира меттаца цу комедЕ шоаш ма-барра гучаЬоах ЬаЬ ЬаЬарца тарлуГІоЬца уйла яраш, дІаяхача заМах ЬоЬзиДаЬа ЬоаЬ ГІулакхашца ЛеЛарашта, мецЬнаш.

Ухханна тІехьара газета номераш арарзрЬа 2-чен 5-чен мае.

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

1 МАЙ

I ПРОГРАММА

9.45 — Москва. ЦІе майдане. Дуьнен хьалхьаьта къьаьмелаЬ-хой барт-ГІиЬ хилара Денна ЬЬ-ГІ-ча Майна хетаЬ передача. Передача Ленинаьлча — «ДаьхьаЬа хьаЬа хьо тІа самуьЬаЬ дела дІа-ЬЬа ехьа дела ден пионерски концерт. 12.30 — «Хьаьн ЮьГІен» яхча телевизиони документальни фильмаЬ премьера. 13.05 — «Къьаьгаьм МаЬ». Поэтически композиция. 13.30 — «Тимуран цІен команде» яхча телевизиони художественни фильма премьера. ЦІьоаЬаГІа сеЬ 14.35 — Эстрадни программа. 16.05 — «Берт хьаЬо». 16.35 — «Ю.ча цІерий ялеш». Спетски ялеЬ литературнЬ ЬаьчА цикЬаЬаЬ фильм-концерт. 17.15 — Мультфильмаш программа. 18.00 — КовдаЬаЬ. 18.15 — Центральни телевиде мЬрана тІа ятаЬа хьаЬЬа. «Кенах» ЬоьЬьеГІа корта ЬаьЬр яха художественни фильм. 19.30 — «Цирке» Дуьнен хьалхьаьта ЬаьчА-ЬаьЬ ЬаьЬ ЬаьЬ